

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>**A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere**

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere

A tagállami bírósági rendszerek nagyon sokfélék, és tükrözik a bíróságokra vonatkozó nemzeti hagyományok különbségeit.

Bíróságok

A legtöbb tagállamban többféle típusú bíróság létezik. Általában a bíróságok három fő fajtáját lehet azonosítani:

rendes bíróságok,

szakosodott bíróságok és/vagy

alkotmányos kérdésekkel foglalkozó bíróságok.

A rendes bíróságok általában polgári ügyekben felmerült vitákkal (vagyis állampolgárok és/vagy vállalkozások közti vitákkal) és/vagy büntetőügyekkel foglalkoznak. Ezenkívül sok tagállamban hoztak létre szakosodott bíróságokat olyan speciális ügyekre, mint amilyenek például a hatóságok és állampolgárok vagy vállalkozások közti viták (közigazgatási ügyek stb.).

Ezen túlmenően több tagállamnak van olyan intézménye vagy bírósága, amely az alkotmányának tiszteletben tartását biztosítja. E bíróságok vagy intézmények közül soktól lehet kérni annak ellenőrzését, hogy egy bizonyos jogszabály vagy jogalkotási aktus megfelel-e az alkotmányos követelményeknek. Egyes ilyen bíróságok vagy intézmények egyedi ügyeket is tárgyalhatnak, de általában csak legutolsó lehetőségként.

Az egyes országokra vonatkozó oldalakon közölt tudnivalókon túl (lásd a zászlók sorát a jobb oldalon) fontos információkat találhat a következő európai honlapokon (az alábbi felsorolás nem feltétlenül kimerítő):

[Európai Igazságügyi Atlasz](#) – ez keresőeszközt tartalmaz az illetékes bíróság azonosítására,

[az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelső Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége \(ACA Europe\)](#) – „Európai körkép” („Tour of Europe”), különös figyelemmel az alkotmányos és közigazgatási ügyekkel kapcsolatos vitákra,

[a Legfelsőbb Bíróságok Elnökeinek Hálózata](#) – információk a tagállami legfelsőbb bíróságokról.

Hogyan találja meg a megfelelő bíróságot

Ha Ön bírósági eljárásban érintett, vagy arra számít, hogy érintett lesz, meg kell állapítania, hogy az ügyében melyik bíróság jogosult eljárni, vagyis más szóval, hogy melyik rendelkezik hatáskörrel és melyik illetékes. Ha nem a megfelelő bírósághoz fordul, vagy ha vita merül fel a hatáskör/illetékesség kérdéséről, akkor fennáll a veszélye annak, hogy az eljárás jelentős késedelmet szenved, vagy akár hatáskör/illetékesség hiánya miatt megszüntethetik az ügyét.

Ha egy bírósági ügy határokon átnyúló dimenzióval rendelkezik, és például különböző tagállamokban élő feleket érint, akkor először azonosítania kell, hogy melyik tagállamban kell az eljárást lefolytatni. A portál „Bírósághoz fordulás” című része végigvezeti Önt ezen a folyamaton.

Egyéb igazságügyi hatóságok és intézmények

A bíróságokon túl az igazságszolgáltatási rendszernek a legtöbb tagállamban egyéb igazságügyi hatóságok és intézmények is részei, amelyek közhatalmat gyakorolnak, úgymint az ügyészek vagy bizonyos esetekben az állami ügyvédek, a közjegyzők vagy végrehajtók. Ami a magánügyvédeket, a közjegyzőket és a kapcsolódó szakmákat illeti, amelyek fontos szerepet töltenek be az igazságszolgáltatási rendszerben, lásd a [jogi szakmákról](#) szóló oldalt.

Az ügyészség, amelyet sok tagállamban a bírói kar részének tekintenek, alapvető fontosságú szerepet játszik a büntetőeljárásokban. Az ügyészek feladatai és a státuszuk jelentős különbségeket mutat az egyes tagállamokban. Ezzel kapcsolatban információkat találhat, ha a [rendes bíróságokról](#) szóló résznél kiválasztja az adott tagállam zászlóját, valamint a következő honlapokon:

az Európa Tanácson belül az [Európai Ügyészek Konzultatív Tanácsa](#) honlapja országprofilokat tartalmaz az uniós tagállamokról és egyéb európai országokról,

[büntetőügyekkel foglalkozó Európai Igazságügyi Hálózat](#).

Utolsó frissítés: 17/11/2021

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Belgium

Ebben a részben áttekintést talál a bíróságok szervezetéről.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszer

A belga jogrendszer **polgári jogi hagyományokkal rendelkező** rendszer, amely a bírák által alkalmazott és értelmezett kodifikált jogszabályok összességéből áll.

Belgiumban a bíróságok felállítása **kizárólagos szövetségi hatáskör**.

Alapelvek

A belgiumi bírósági rendszer bemutatása előtt célszerű áttekinteni néhány, **az igazságszolgáltatás szervezetére vonatkozó** alkotmányos és általános alapelvet.

Az Alkotmány a törvényhozó és a végrehajtó hatalom mellett létrehozta a bíróságok által gyakorolt igazságszolgáltató hatalmat. A bíróságok így a többi alkotmányos hatalmi ággal együtt **független hatalmat** jelentenek.

Az igazságszolgáltató hatalmat az alkotmányos és törvényi rendelkezéseknek megfelelően a bíróságok gyakorolják. Az igazságszolgáltató hatalom feladata az ítélezés. Az ítélezés során a jogot alkalmazza: dönt polgári jogi jogvitákban, a jogsértést elkövető személyekre pedig a büntetőjogot alkalmazza. Megkülönböztetjük az alsóbb és felsőbb szintű bíróságokon ítélező bírákat (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*, vagyis „ülő” bírák) és a lényegében ügyészségi feladatokat ellátó Államtanácsi Hivatalban dolgozó bírákat (*la magistrature debout/de staande magistratuur, ministère public /openbaar ministerie*, „álló” bírák, avagy a *parquet/parket*, ahogy a tárgyalóterem ügyészeknek fenntartott részét nevezik).

Az Alkotmány 144. és 145. cikkének rendelkezései értelmében a polgári jogi tárgyú jogviták kizárólag a bíróságok hatáskörébe tartoznak, és – a törvény által meghatározott kivételektől eltekintve – a bíróságok hatáskörébe tartoznak a politikai jogokkal kapcsolatos jogviták is.

Bíróságot, illetve ítélet meghozatalára jogosult egyéb szervet kizárólag törvény alapján lehet létrehozni. A belga alkotmány 146. cikke értelmében sem rendkívüli bíróságok, sem ilyen bizottságok nem hozhatók létre, bármi legyen is az elnevezésük.

A bírósági **tárgyalások nyilvánosak**, amennyiben ez nem jelent veszélyt a közrendre és a közérkölcsekre; ha igen, azt a bíróság határozatban állapítja meg (az Alkotmány 148. cikkének (1) bekezdése). A tárgyalások nyilvánosságának elve lehetővé teszi az igazságszolgáltatás átláthatóságát.

Minden ítéletnek tartalmaznia kell a **meghozatalának alapjául szolgáló indoklást**. Az ítéleteket nyilvánosságra kell hozni (az Alkotmány 149. cikke). Az Alkotmány, valamint a polgári perrendtartás (*Code Judiciaire/Gerechtig Wetboek*) 780. cikke által előírt indokolási kötelezettség azt jelenti, hogy a bíróságnak válaszolnia kell a felek indítványában szereplő ténybeli és jogi érvekre. Az indokolásnak mindenre kiterjedőnek, egyértelműnek, pontosnak és kielégítőnek kell lennie. Az ítéletek indokolásának kötelezettsége az igazságszolgáltatás függetlenségéhez hasonlóan biztosítékot jelent a jogalanyok számára az esetleges önkényes intézkedéssel szemben, és lehetővé teszi számukra, hogy az indokolás alapján eldöntsék, hogy benyújtanak-e fellebbezést a fellebbviteli bírósághoz vagy a Semmitőszékhez (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*).

Az Alkotmány 151. cikkének (1) bekezdése biztosítja, hogy a **bírák** bírói tisztségük ellátása során, valamint az Államtanácsi Hivatal az egyes esetekben lefolytatott nyomozások és büntetőeljárások során **függetlenségét** élvezzenek, az illetékes miniszter ugyanakkor jogosult a büntetőeljárásokat elrendelni és büntetőpolitikai tárgyú kötelező iránymutatásokat kiadni, ideértve a nyomozási és büntetőeljárás politikát is.

A bírákat az Alkotmány 151. cikkének (4) bekezdése alapján – a törvény által meghatározott feltételekkel és módon – **a király nevezi ki**.

A bírák élethosszig tartó kinevezést kapnak. A törvény által meghatározott életkorban nyugdíjazzák őket, és szintén a törvény által meghatározott nyugellátásban részesülnek. A bírákat csak ítélettel lehet a tisztségüktől megfosztani, vagy felfüggeszteni. Egy bíró áthelyezése csak új kinevezéssel és a bíró beleegyezésével lehetséges (az Alkotmány 152. cikke). Az Államtanácsi Hivatal tisztviselőit is a király nevezi ki és hívja vissza (az Alkotmány 153. cikke).

Az igazságszolgáltatási rendszer tagjainak illetményét a törvény határozza meg (az Alkotmány 154. cikke).

A bírák nem fogadhatnak el a kormánytól fizetett tisztséget, hacsak nem ellenszolgáltatás nélkül látják el azt, és ha az nem jár a törvényben meghatározott összeférhetetlenséggel (az Alkotmány 155. cikke).

A bíróságok típusai

Belgium öt nagy bírósági zónára tagolódik a következő **öt fellebbviteli bíróság** illetékességi területének megfelelően: Brüsszel, Liège, Mons, Gent és Antwerpen.

Ezek a zónák bírósági kerületekre (*arrondissements judiciaires*) tagolódnak, amelyek mindegyikében működik egy-egy **elsőfokú bíróság** (*tribunal de première instance*). Belgiumban összesen 12 bírósági kerület van. A brüsszeli bírósági kerületben két elsőfokú bíróság működik: egy holland és egy francia nyelvű.

Ezenfelül a bírósági kerületekben **9 munkaügyi bíróság** (*tribunaux du travail*) és 9 kereskedelmi bíróság (*tribunaux de commerce*) is található.

A kerületeket bírósági körzetekre (*canton judiciaire*) oszthatjuk, amelyek mindegyikében egy-egy **békebíróság** (*justice de paix*) működik. Belgium területén 187 bírósági körzet található.

Mind a tíz tartomány és a Brüsszel fővárosi közigazgatási kerület is rendelkezik egy-egy **esküdtbíróssággal** (*cour d'assises*). Az esküdtbírósság nem állandó bíróság. Csak akkor hívják össze, ha egy vádlottnak meg kell jelennie előtte.

Az eljáró **bíróság típusát** a jogsértés természete és súlyossága, a jogvita természete, valamint a szóban forgó összegek nagysága határozza meg.

Bizonyos esetekben a jogvita természete határozza meg, hogy mely bíróságnak kell eljárnia. Szomszédjogi jogvitákban például a békebíróság, a házasság felbontásával kapcsolatban pedig az elsőfokú bíróság rendelkezik hatáskörrel. Más esetekben a felek minősége a meghatározó szempont. A vállalkozók közötti jogviták a legtöbb esetben a kereskedelmi bíróság elé kerülnek.

A hatáskörrel rendelkező bíróság típusának meghatározása után ki kell jelölni az ügy vizsgálatának **helyét**.

Polgári ügyekben az alperes lakóhelye szerinti bíróságon, a szerződéskötés helye szerinti bíróságon vagy a szerződés teljesítési helye szerinti bíróságon kell keresetet indítani.

Büntetőügyekben a jogsértés elkövetésének helye szerinti bíróság és a gyanúsított tartózkodási helye vagy feltételezett tartózkodási helye szerinti bíróság egyaránt illetékes. Jogi személyek esetében a társaság székhelye és telephelye szerinti bíróság jár el.

A bíróságok és a bírósági hierarchia

A rendes bíróságok hierarchikus rendszerben épülnek fel. A bíróságok szerkezete a következő:

4	SEMMÍTŐSZÉK		
3	Fellebbviteli bíróságok	Munkaügyi fellebbviteli bíróságok	Esküdtbírósságok
2	Elsőfokú bíróságok	Munkaügyi bíróságok	Kereskedelmi bíróságok
1	Békebíróságok	Rendőrbíróságok	

Az alsóbb fokú bíróságok ítéleteinek megnevezése *jugements/vonnissen*. A fellebbviteli bíróságok, munkaügyi fellebbviteli bíróságok, esküdtbírósságok és a Semmitőszék ítéleteinek megnevezése *arrêts/arresten*.

A **polgári bíróságok** elsősorban a természetes személyek és jogi személyek közötti magánjellegű jogvitákkal foglalkoznak.

A **büntetőbíróságok** célja, hogy a büntetendő cselekmények elkövetőit a törvény által előírt büntetésekkel (börtönbüntetés, közmunka, pénzbüntetés stb.) sújtsa.

Előfordul, hogy az egyik fél nem ért egyet a bíróság ítéletével. A peres felek, illetve bizonyos esetekben harmadik felek új ítélet meghozatala érdekében többféle **jogorvoslat** élhetnek. Kétféle jogorvoslati eljárást különböztetünk meg: a rendes jogorvoslati eljárást és a rendkívüli jogorvoslati eljárást.

A **rendes jogorvoslati eljárás** két típusa ismert: a kifogás (*opposition/oppositie*) és a fellebbezés (*appel/hoger beroep*).

A **kifogás** lehetővé teszi az alperes számára, hogy az ítélettel szemben kifogást emeljen. Ebben az esetben az ügyet az ítéletet meghozó bíróság újratárgyalhatja.

A **fellebbezés** jogát – bizonyos korlátozott számú ügytől eltekintve – minden érdekelt fél gyakorolhatja. Az elítéltek, a kártérítési igényt benyújtó félnek, a felperesnek, az alperesnek vagy az Államtanácsi Hivatalnak lehetősége van arra, hogy az ügyet újratárgyalják. A fellebbezést minden esetben az első ítéletet meghozó bíróságnál magasabb szintű bíróság bírálja el.

A következő táblázat **áttekintést** ad a fellebbezés tárgyát képező ítéletet meghozó bíróságtól függően a **fellebbezések alapján eljáró bíróságokról**:

Ítélet	Fellebbezés	
Békebíró	polgári ügyek	Elsőfokú bíróság (polgári úgyszak)
	kereskedelmi ügyek	Kereskedelmi bíróság
Rendőrbíróság	büntetőügyek	Elsőfokú bíróság (büntetőbírósság)
	polgári ügyek	Elsőfokú bíróság (polgári bíróság)
Munkaügyi bíróság		Munkaügyi fellebbviteli bíróság
Elsőfokú bíróság		Fellebbviteli bíróság

Másodfokon a bírák (az elsőfokú bíróság vagy a fellebbviteli bíróság bírái) második és egyben utolsó alkalommal érdemben megvitatják az ügyet, és végső fokon döntést hoznak. A feleknek azonban továbbra is van lehetőségük **semmisségi kérelem** (*pourvoi en cassation/cassatieberoep*) előterjesztésére.

Az említett rendes jogorvoslati eljárásokon kívül tehát léteznek „**rendkívüli**” **jogorvoslati eljárások**, amelyek közül a legfontosabb a **semmisségi kérelem**. Az e kérelem alapján lefolytatott eljárás nem minősül harmadfokú bírósági eljárásnak. A Semmitőszék nem a tényállást, hanem a jogszabályok betartását vizsgálja.

Az előbbieken említett bíróságokon kívül a bíróságoknak két további típusa is létezik Belgiumban. Ezek az ellenőrző szerepet betöltő bíróságok az **Államtanács** (*Conseil d'Etat/Raad van State*) és az **Alkotmánybíróság** (*Cour Constitutionnelle/Constitutionele Hof*). Az Államtanács felső szintű közigazgatási bíróság, amely a közigazgatást ellenőrzi. Olyan beadványok esetében jár el, amikor az állampolgár úgy ítéli meg, hogy egy közigazgatási szerv nem tartotta tiszteletben a törvényeket. Az Alkotmánybíróság szerepe az, hogy biztosítsa a törvények, rendeletek és rendelkezések alkotmánynak való megfelelését, és felügyelje a hatáskörök hatóságok közötti megfelelő megosztását.

Jogi adatbázisok

 A belga bírósági portál hozzáférést biztosít többek között az ítéletekhez, a jogszabályokhoz és a Hivatalos Közlönyhöz (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*).

Ingyenes-e az adatbázisokhoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázisokhoz való hozzáférés **ingyenes**.

Kapcsolódó linkek

 Szövetségi Igazságügyi Szolgálat

Utolsó frissítés: 28/07/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Bulgária

Ez a rész a bolgár igazságszolgáltatási rendszerről szóló információkat tartalmaz.

Az igazságszolgáltatás felépítése – a bírósági rendszer

Bulgária bírósági rendszere három szintű. A bíróságok olyan állami szervek, amelyek polgári, büntető- és közigazgatási ügyekben látják el az igazságszolgáltatási feladatokat.

Az alábbi bíróságok működnek Bulgáriában:

- kerületi bíróságok – 113
- regionális bíróságok – 28
- közigazgatási bíróságok – 28
- szakosított büntetőbíróság – 1
- fellebbviteli bíróságok – 5
- szakosított fellebbviteli büntetőbíróság – 1
- katonai bíróságok – 5
- katonai fellebbviteli bíróság – 1
- Legfelsőbb Semmitőszék – 1
- Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság – 1

A bíróságok igazgatása

A bolgár bíróságok felépítését és tevékenységét az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvény állapítja meg, amely meghatározza az igazságszolgáltatási szervek szerkezetét és működési elveit, a közöttük lévő együttműködést, valamint az igazságszolgáltatási, a jogalkotó és végrehajtó szervek közötti együttműködést.

A 64/2007 sz. állami közlönyben kihirdetett, az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvény értelmében a Legfelsőbb Igazságügyi Tanács a legmagasabb szintű közigazgatási hatóság, amely a bíróságok irányításáért felelős, és biztosítja annak függetlenségét. A Tanács meghatározza a bíróságok összetételét és szerkezetét, és az érintett szervek függetlenségének sérelme nélkül igazgatja annak tevékenységét.

A Legfelsőbb Igazságügyi Tanács az igazságügyi miniszter javaslata alapján és – katonai bíróságok esetében – a védelmi miniszterrel konzultálva meghatározza a bírósági körzetek számát, valamint a kerületi, a regionális, a közigazgatási és fellebbviteli bíróságok székhelyét.

A kerületi, a regionális, a közigazgatási, a katonai és a fellebbviteli bírósági körzetek nem feltétlenül esnek egybe az ország területének közigazgatási felosztásával.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Kerületi bíróságok – A kerületi bíróságok az általános hatáskörű elsőfokú bíróságok. Határozataik ellen az illetékes regionális bíróságokhoz lehet fellebbezést benyújtani.

Regionális bíróságok – A regionális bíróságok első- és másodfokú bíróságok. Elsőfokú bíróságként az ügyek pontosan meghatározott – jelentős perértékű vagy társadalmi kérdést érintő – körét vizsgálják. Másodfokon (fellebbviteli fórumként) eljárva a kerületi bíróságok határozatait vizsgálják felül.

Közigazgatási bíróságok – A közigazgatási bíróságok a következő ügyekben rendelkeznek hatáskörrel: közigazgatási aktusok kibocsátása, módosítása, visszavonása vagy megsemmisítése; a közigazgatási eljárásról szóló törvény alapján született egyezségek érvénytelenítése vagy megsemmisítése; jogorvoslat az indokolatlan közigazgatási intézkedésekkel, és mulasztásokkal szemben; védelem a jogtalan, kényszerrel történő végrehajtás ellen; a közigazgatási hatóságok és tisztviselők jogtalan aktusaiból, cselekményéből vagy mulasztásából eredő károk megtérítése; a kényszerrel történő végrehajtásból eredő károk megtérítése; a közigazgatási bíróságok által hozott ítéletek érvénytelenítése, megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése; a közigazgatási eljárásról szóló törvény alapján született közigazgatási aktusok nem hiteles jellegének megállapítása.

Bármely érdekelt fél keresetet indíthat közigazgatási jogosultság vagy jogviszony fennállásának vagy hiányának megállapítása érdekében, ha ehhez érdeke fűződik, és nem áll rendelkezésre más jogorvoslati lehetőség.

Az ügyeket azon közigazgatási bíróság vizsgálja, amelynek illetékességi területén a megtámadott közigazgatási aktust kibocsátó hatóság székhelye található. Ha az említett székhely külföldön található, akkor Szófia városi közigazgatási bírósága jár el.

Jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában a nemzeti kül-, védelmi és biztonságpolitikát közvetlenül végrehajtó közigazgatási aktusok ellen nem lehet bírósági jogorvoslattal élni.

Más szakosított bíróságok

Az első fokon eljáró **katonai bíróságok** a feltételezeten a bolgár hadsereg tábornokai, tisztjei, tisztesei és sorkatonái, a Védelmi Minisztérium polgári személyzete, más minisztériumok hivatalnokai, valamint a Védelmi Minisztérium alá tartozó intézményrendszer hivatalainak beosztottai, valamint a Nemzetbiztonsági Hivatal és a Nemzeti Hírszerző Szolgálat polgári személyzete által szolgálat idején vagy azzal kapcsolatban elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőügyeket vizsgálják. Ezekben az ügyekben másodfokon a katonai fellebbviteli bíróság jár el. A büntetőeljárásról szóló törvény meghatározza a katonai bíróságok hatáskörét. E bíróságok a regionális bíróságokkal azonos jogállással rendelkeznek. Csak egy **katonai fellebbviteli bíróság** működik, amely országos szinten bírálja el a katonai bíróságok által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket és kifogásokat.

A fellebbviteli bíróságok a regionális bíróságok által illetékességi körükben hozott első fokú határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket és kifogásokat bírálják el.

A szófiai székhelyű **szakosított büntetőbíróság** regionális bíróságnak felel meg. Hatáskörét jogszabály határozza meg. A szakosított büntetőbíróság hatáskörébe tartozó büntetőügyek – alapvetően a szervezett bűnözői csoportok által vagy részükre elkövetett bűncselekmények – körét a büntetőeljárásról szóló törvény 411a. cikke tételesen felsorolja.

A szakosított fellebbviteli büntetőbíróság a szakosított büntetőbíróság által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezéseket és kifogásokat bírálja el.

A Legfelsőbb Semmitőszék a legmagasabb szintet jelenti büntető- és polgári ügyekben. Illetékessége a Bolgár Köztársaság egész területére kiterjed. Feladata a megfelelő és egységes joggyakorlat biztosítása valamennyi bíróságra nézve. Székhelye Szófiában található.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság feladata a megfelelő és egységes joggyakorlat biztosítása valamennyi közigazgatási bíróságra nézve.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság vizsgálja a miniszterek tanácsa, a miniszterelnök, a miniszterelnök-helyettes, a miniszterek, a miniszterek tanácsa közvetlen alárendeltségében működő más intézmények vezetői, a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács, a Bolgár Nemzeti Bank, a kerületi kormányzók által kibocsátott aktusok, valamint a jogszabály által meghatározott más intézkedések elleni panaszokat és kifogásokat; határozatot hoz a másodlagos jogi aktusok jogszerűségével kapcsolatos jogvitákban; semmitőszéki minőségében megvizsgálja a bíróságok jogi aktusait, határozatot hoz közigazgatási ügyekben, és megvizsgálja a közigazgatási ügyekben hozott jogerős bírósági határozatok hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmeket.

A bolgár kereskedelmi és iparkamara mellett működő választottbíróság

A választottbíróság polgári jogi vitákban, valamint a szerződésekből adódó hibák orvoslásával és a szerződéseknél a megváltozott körülményeknek megfelelő módosításával kapcsolatos vitákban határoz, függetlenül attól, hogy egyik vagy mindkét fél bolgáriai vagy külföldi székhellyel vagy lakhellyel rendelkezik-e.

A Bolgár Köztársaság Alkotmánybírósága

A bolgár [Alkotmánybíróság](#) garantálja a Bulgáriában végbement demokratikus folyamatok visszafordíthatatlanságát, amelyek megvalósítása az Alkotmány fő célkitűzése. Ez a bíróság nem az igazságszolgáltatási rendszer része, hanem független szerv, amelynek jogköre közvetlenül az Alkotmányon alapul, és amelynek tevékenységét külön jogszabály szabályozza. Az alkotmánybíróság határozatai – többek között az állampolgárok emberi jogainak és jogi érdekeinek védelmével, a hatalmi ágak szétválasztásával, a magántulajdon sérthetetlenségével, a vállalkozási szabadsággal, a média függetlenségével, a cenzúra tilalmával, valamint az Alkotmánynak a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménnyel való összeegyeztethetőségével kapcsolatban – jelentős nyilvános és nemzetközi visszhangot kaptak.

Jogi adatbázis

Minden bolgár bíróság rendelkezik weboldallal, amely tájékoztatást nyújt a bíróság felépítéséről és tevékenységéről, valamint a folyamatban lévő és lezárt ügyekről.

A [Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács](#) weboldala tartalmazza a bolgár bíróságok részletes listáját, a bíróságok címét és weboldalait (csak bolgár nyelven).

A legfontosabb bírósági honlapok a következők:

[Szófiai Kerületi Bíróság \(Sofijski Rayonen Sad\)](#) (SRS)

[Szófiai Városi Bíróság \(Sofijski Gradski Sad\)](#) (SGS)

Szófiai Regionális Bíróság (Sofijski Okrazhen Sad) (SOS)

[Szakosított büntetőbíróság \(Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (SpNS)

Szófiai Fellebbviteli Bíróság (Sofijski Apelativen Sad) (SAS)

[Katonai Fellebbviteli Bíróság \(Voенno Apelativen Sad\)](#)

[Szakosított fellebbviteli büntetőbíróság \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (ASpNS)

[Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság \(Varhoven Administrativen Sad\)](#) (VAS)

[Legfelsőbb Semmitőszék \(Varhoven Kasatsionen Sad\)](#) (VKS)

[Alkotmánybíróság \(Konstitutsionen Sad\)](#) (KS)

Elektronikus jogi adatbázisok:

Kereskedelmi

[Apis](#)

[Ciela](#)

[Igazságügyi Enciklopédia \(Yuridicheska Entsiklopedia\)](#)

Ingyenes

[Lex](#)

[Elektronikus Hivatalos Közlöny \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

Más hasznos, jogi információkat nyújtó weboldalak:

[Országgyűlés \(Narodno Sabranie\)](#)

[Miniszterek Tanácsa \(Ministerski Saveŭ\)](#)

[Igazságügyi Minisztérium \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)

[Legfelsőbb Igazságügyi Tanács \(Vissh Sadeben Saveŭ\)](#)

Utolsó frissítés: 29/06/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Csehország

Az igazságszolgáltatás szervezete / bírósági rendszerek

A Cseh Köztársaság bírósági rendszere a Cseh Köztársaság Alkotmánybíróságából és a „rendes” bírósági rendszerből áll.

A rendes bírósági rendszert a következők alkotják: a Legfelsőbb Bíróság (*nejvyšší soud*), a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*nejvyšší správní soud*), a felsőbíróságok (*vrchní soudy*), a regionális bíróságok (*krajské soudy*) és a körzeti bíróságok (*okresní soudy*).

A bíróságok igazgatása

A bíróságok igazgatásáért felelős központi államigazgatási szerv a Cseh Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma.

A bíróságokról és a bírákról szóló 6/2002. törvény által meghatározott keretek között az Igazságügyi Minisztérium igazgatja – közvetlenül vagy az adott bíróság elnökén keresztül – a felsőbíróságokat, a regionális bíróságokat és a körzeti bíróságokat; a körzeti bíróságok igazgatását az Igazságügyi Minisztérium a regionális bíróságok elnökein keresztül is gyakorolhatja.

Bizonyos központi kormányzati feladatokat a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke (vagy adott esetben alelnöke) és a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságának elnöke (vagy adott esetben alelnöke) lát el.

A bíróságok állami igazgatása során figyelembe veszik a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán, a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságán, a felsőbíróságokon, a regionális bíróságokon és a körzeti bíróságokon létesített igazságszolgáltatási tanácsok megfigyeléseit.

Bizonyos igazgatási tevékenységeket a bíróság igazgatója végez, akinek munkáját a bíróság elnöke felügyeli.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A rendes bírósági rendszert négy szervezeti szint alkotja:

a körzeti bíróságok; a prágai (fővárosi) kerületi bíróságok (*obvodní soudy*) és a brnói városi bíróság jogállása a körzeti bíróságokéval azonos Brno, Česká Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Prága, Ústí nad Labem regionális bírósága és a prágai városi bíróság Prága és Olomouc felsőbírósága

a brnói székhelyű Legfelsőbb Bíróság és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság.

A különbíróságok rendszerét kizárólag a Cseh Köztársaság Alkotmánybírósága alkotja.

Bírósági hierarchia

A Cseh Köztársaságban a bírósági eljárás kétfokú, ami meghatározó tényező a jogorvoslati rendszer felépítését illetően. Erre tekintettel a bíróságok közötti hierarchikus kapcsolatnak három szintje van, a bírósági rendszeren belüli elhelyezkedéstől függően.

További információk a Cseh Köztársaság rendes bírósági rendszeréről szóló szakaszban található.

A bíróságokról és a bírákról szóló 6/2002. törvény értelmében:

A körzeti bíróságok

a) járnak el elsőfokú bíróságként, kivéve, ha a bírósági eljárási törvények ettől eltérően rendelkeznek

b) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A regionális bíróságok

a) járnak el másodfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényekben meghatározott azon ügyekben, amelyekben első fokon az illetékességi területükön található körzeti bíróságok jártak el;

b) járnak el elsőfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényekben meghatározott ügyekben;

c) járnak el a törvényben meghatározott közigazgatási bírósági ügyekben;

d) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A felsőbíróságok

a) járnak el másodfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényben meghatározott azon ügyekben, amelyekben első fokon az illetékességi területükön található regionális bíróságok jártak el;

b) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

A bíróságok polgári és büntető joghatóságához kapcsolódó ügyekben eljáró legfelsőbb bírói fórumként a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a következők útján biztosítja a határozatok összhangját és törvényességét:

a) a bírósági eljárási törvényben meghatározott ügyekben benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelmek elbírálása;

b) a külön jogszabályban vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződésben meghatározott egyéb ügyek elbírálása.

Emellett a Legfelsőbb Bíróság határoz:

a) a külföldi bírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, amennyiben ezt külön jogszabály vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződés előírja;

b) a külön jogszabályban vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződésben meghatározott egyéb ügyekben.

A Legfelsőbb Bíróság figyelemmel kíséri és értékeli a polgári és büntetőügyekben született jogerős bírósági határozatokat, és ez alapján – a bírósági döntések összhangjának biztosítása érdekében – véleményeket bocsát ki a meghatározott ügytípusokban történő bírósági határozathozatalra vonatkozóan.

A közigazgatási eljárási törvénykönyvről szóló 150/2002. törvény értelmében:

A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága

A bíróságok közigazgatási joghatóságához kapcsolódó ügyekben eljáró legfelsőbb bírói fórumként a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság a következők útján biztosítja a határozatok összhangját és törvényességét: a törvényben meghatározott ügyekben előterjesztett felülvizsgálati kérelmek elbírálása, valamint eljárás az e törvényben vagy külön törvényben meghatározott ügyekben.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság figyelemmel kíséri és értékeli a közigazgatási ügyekben született jogerős bírósági határozatokat, és ez alapján – a bírósági döntések összhangjának biztosítása érdekében – véleményeket bocsát ki a meghatározott ügytípusokban történő bírósági határozathozatalra vonatkozóan.

A közigazgatási hatóságok jogszerű és következetes döntéshozatala érdekében a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság – az e törvényben meghatározott ügyekben és eljárások szerint – döntéshozatali tevékenysége keretében elvi határozatokat fogadhat el.

Jogi adatbázisok

[Igazságügyi portál](#)

[Közigazgatási portál](#)

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Mindkét internetes portál ingyenesen hozzáférhető.

A tartalom rövid leírása

Az [Igazságügyi portál](#) tartalmazza az Igazságügyi Minisztérium, valamint az egyes bíróságok és ügyészségek elérhetőségi adatait és a rájuk vonatkozó egyéb információkat.

A hivatalos kormányzati portál tartalmazza a Cseh Köztársaság jogszabálygyűjteményében közzétett jogszabályokat.

Utolsó frissítés: 15/06/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Dánia

Ez az oldal Dánia bírósági rendszeréről nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A dán bírósági rendszer felépítése a következő:

a Legfelsőbb Bíróság

a két felsőbíróság

a Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság

az Ingatlan-nyilvántartási Bíróság

a 24 körzeti bíróság

a Feröer-szigetek és Grönland bíróságai

a Fellebbezéseket Engedélyező Tanács

a Különleges Vád- és Felülvizsgálati Bíróság

a Dán Bírói Kinevező Tanács és

a Dán Bírósági Igazgatóság.

A bíróságok igazgatása

A bíróságok igazgatását a **Dán Bírósági Igazgatóság** végzi, amelyet **1999. július 1-jén** hoztak létre új, független intézményként. Ez a testület biztosítja a bíróságok és a Fellebbezéseket Engedélyező Tanács költségvetésének, személyzetének, épületeinek és informatikai rendszereinek igazgatását.

A Dán Bírósági Igazgatóságot **kormányzótanács** és **igazgató** irányítja. A Dán Bírósági Igazgatóság az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozik, a miniszternek azonban nincs utasítási jogköre, valamint a Dán Bírósági Igazgatóság által hozott határozatokat sem változtathatja meg.

A fő irányító szerv a kormányzótanács, amely a Dán Bírósági Igazgatóság tevékenységéért általános felelősséggel tartozik. A napi irányításért az igazgató felel, akinek kinevezéséről és felmentéséről a kormányzótanács dönt. Az igazgató esetében a jogi végzettség nem feltétel.

A szervezet kormányzótanácsának összetételét a Dán Bírósági Igazgatóságról szóló törvény határozza meg. A kormányzótanácsnak 11 tagja van, közülük nyolc tanácsstag a bíróságok képviselőjét látja el, egy ügyvéd, ketten pedig vezetői és szociális területen szerzett szakismeretükkel járulnak hozzá a testület munkájához.

Jogi adatbázisok

További információkat a [dán bírósági rendszerről](#) szóló oldalon találhat, amely folyamatosan frissített áttekintést és leírást nyújt.

Kapcsolódó linkek

3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">

<taxonomy>16</taxonomy>

<country>DK</country>

<language>hu</language>

<heading>

Igazságszolgáltatási rendszerek a tagállamokban - Dánia

</heading>

<introduction>

Ez az oldal Dánia bírósági rendszeréről nyújt áttekintést.

</introduction>

<content>

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A dán bírósági rendszer felépítése a következő:

a Legfelsőbb Bíróság

a két felsőbíróság

a Tengerészeti és Kereskedelmi Bíróság

az Ingatlan-nyilvántartási Bíróság

a 24 körzeti bíróság

a Feröer-szigetek és Grönland bíróságai

a Fellebbezéseket Engedélyező Tanács

a Különleges Vád- és Felülvizsgálati Bíróság

a Dán Bírói Kinevező Tanács és

a Dán Bírósági Igazgatóság.

A bíróságok igazgatása

A bíróságok igazgatását a **Dán Bírósági Igazgatóság** végzi, amelyet **1999. július 1-jén** hoztak létre új, független intézményként. Ez a testület biztosítja a bíróságok és a Fellebbezéseket Engedélyező Tanács költségvetésének, személyzetének, épületeinek és informatikai rendszereinek igazgatását.

A Dán Bírósági Igazgatóságot **kormányzótanács** és **igazgató** irányítja. A Dán Bírósági Igazgatóság az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozik, a miniszternek azonban nincs utasítási jogköre, valamint a Dán Bírósági Igazgatóság által hozott határozatokat sem változtathatja meg.

A fő irányító szerv a kormányzótanács, amely a Dán Bírósági Igazgatóság tevékenységéért általános felelősséggel tartozik. A napi irányításért az igazgató felel, akinek kinevezéséről és felmentéséről a kormányzótanács dönt. Az igazgató esetében a jogi végzettség nem feltétel.

A szervezet kormányzótanácsának összetételét a Dán Bírósági Igazgatóságról szóló törvény határozza meg. A kormányzótanácsnak 11 tagja van, közülük nyolc tanácsstag a bíróságok képviselőjét látja el, egy ügyvéd, ketten pedig vezetői és szociális területen szerzett szakismeretükkel járulnak hozzá a testület munkájához.

Jogi adatbázisok

További információkat a [Dán bírósági rendszerről](#) szóló oldalon találhat, amely folyamatosan frissített áttekintést és leírást nyújt.

</content>

<disclaimer>Disclaimer</disclaimer>

Utolsó frissítés: 04/05/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [de](#).

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Németország

Ez a szakasz a németországi bírósági rendszerről nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A Németországi Szövetségi Köztársaság szövetségi felépítése miatt a bírósági rendszer is a szövetségi szintekhez igazodik. Az igazságszolgáltatás feladatait a szövetségi bíróságok és a **16 szövetségi állam** (Land) bíróságai látják el. Az igazságügyi igazgatás legnagyobb munkaterhe a Land-okra hárul. A német bírósági rendszer öt **független igazságszolgáltatási szakágra** tagozódik:

rendes bíraskodás

munkaügyi bíraskodás

közigazgatási bíraskodás

adóügyi bíraskodás

szociális bíraskodás.

E szakosított bíróságokon kívül létezik még az alkotmánybíraskodás, amelynek szervezetét a **Szövetségi Alkotmánybíróság** és a **Land-ok alkotmánybíróságai** alkotják.

A bíróságok felépítéséről a [Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján található áttekintés.

A bíróságok igazgatása

A Land-ok bíróságainak igazgatásával kapcsolatos feladatokat általában a tartományi igazságügyi minisztériumok látják el. Szövetségi szinten a Szövetségi **Igazságügyi Miniszter** irányítása alá tartozik a [Szövetségi Legfelsőbb Bíróság](#), a [Szövetségi Közigazgatási Bíróság](#) és a [Szövetségi Pénzügyi Bíróság](#). A Szövetségi Szociális és Munkaügyi Minisztérium irányítása alá tartozik a [Szövetségi Munkaügyi Bíróság](#) és a [Szövetségi Szociális Bíróság](#). A felelős minisztériumok a szükséges költségvetési források kezelését is ellátják. Az egyetlen kivétel a [Szövetségi Alkotmánybíróság](#), amely független alkotmányos szervként szervezeti autonómiát élvez. A saját bírósági költségvetését maga nyújtja be jóváhagyásra.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Németországban a bírósági rendszer rendes bíróságokra és szakosított bíróságokra tagolódik. A rendes bíraskodást a polgári és a büntetőbíróságok látják el. A szakosított bíróságok a közigazgatási bíróságok, a pénzügyi bíróságok, a munkaügyi bíróságok és a szociális bíróságok. Ezenkívül létezik még az alkotmánybíraskodás, amelynek szervezetét a Szövetségi Alkotmánybíróság és a Land-ok alkotmánybíróságai alkotják.

A bírósági hierarchia

Lásd a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium által közzétett [bírósági hierarchia \(áttekintés\)](#) oldalt.

Kapcsolódó linkek

[A Német Szövetségi Igazságügyi Minisztérium honlapja](#)

[Szövetségi Legfelsőbb Bíróság](#)

[Szövetségi Közigazgatási Bíróság](#)

[Szövetségi Pénzügyi Bíróság](#)

[Szövetségi Munkaügyi Bíróság](#)

[Szövetségi Szociális Bíróság](#)

[Szövetségi Alkotmánybíróság](#)

[Szövetségi Igazságügyi Minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 14/05/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Észtország

Ez a szakasz áttekintést nyújt az észtországi bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszerek

Az észt Alkotmány előírja, hogy az igazságszolgáltatást kizárólag a bíróságok végzik. A bíróságoknak az Alkotmánnyal és az egyéb jogszabályokkal összhangban kell végezniük az igazságszolgáltatást. Az Alkotmány értelmében az igazságszolgáltatás az észtországi bírósági rendszer kizárólagos hatáskörébe tartozik. Feladatai ellátása során a bíróság mind a végrehajtó, mind a törvényhozó hatalom területétől elkülönül.

A bíróságok igazgatása

Az első- és másodfokú bíróságok igazgatását az Igazságügyi Minisztérium a Bíróságok Igazgatási Tanácsával együttesen végzi. A Bíróságok Igazgatási Tanácsa a bírósági rendszer működtetésére létrehozott tanácsadó testület; munkáját a Legfelsőbb Bíróság elnöke irányítja. Az első- és másodfokú bíróságok működését az állami költségvetésből, az Igazságügyi Minisztérium költségvetésén keresztül finanszírozzák. A Legfelsőbb Bíróság önállóan végzi saját igazgatását, és saját költségvetéssel rendelkezik.

A Bíróságok Igazgatási Tanácsának tagjai:

a Legfelsőbb Bíróság elnöke (egyben a Tanács elnöke is);

öt bíró, akiket valamennyi bíró együttes ülésén (*en banc*), három évre jelölnek ki;
az észti parlament két tagja;
egy ügyvéd, akit az ügyvédi kamara elnöksége jelöl ki;
a legfőbb ügyész vagy egy általa kijelölt másik ügyész;
az igazságügyi biztos vagy az általa kijelölt képviselő;
igazságügyi miniszter vagy a képviselője, aki részt vesz a tanács ülésein, és felszólalási joggal rendelkezik.
A Bíróságok Igazgatási Tanácsára vonatkozó további információk [itt](#) olvashatók.

A bírósági hierarchia

Észtország bírósági rendszere **háromszintű**:

A megyei bíróságok és a **közigazgatási bíróságok** elsőfokú bíróságok.

A körzeti bíróságok (fellebbviteli bíróságok) másodfokú bíróságok.

A **Legfelsőbb Bíróság** a legfelsőbb szintű fellebbviteli bíróság (semmifőszék).

Általános hatáskörű bíróságként a megyei bíróságok polgári, büntető- és szabálysértési ügyeket tárgyalnak. A közigazgatási bíróságok elsőfokú bíróságként a törvény által hatáskörükbe utalt közigazgatási ügyeket tárgyalják. A körzeti bíróságok másodfokú bíróságok, amelyek a megyei és közigazgatási bíróságok határozatait vizsgálják meg fellebbezés esetén. A Legfelsőbb Bíróság a legmagasabb szintű bíróság, amely a körzeti bírósági határozatok ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmeket bírálja el. A Legfelsőbb Bíróság egyben az alkotmányossági felülvizsgálatot végző bíróság is.

Jogi adatbázisok

Az észti jogrendszerről szóló általános információk megtalálhatók az [Észt Igazságügyi Minisztérium](#) weboldalán.

Az észti bírósági rendszer áttekintése megtalálható a [Bírósági weboldalon](#).

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Az észti jogrendszerre és bírósági rendszerre vonatkozó információk **ingyenesen** hozzáférhetők.

Utolsó frissítés: 06/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Írország

Ez a rész Írország bírósági rendszeréről ad áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – Írország

Az 1998. évi bírósági szolgálati törvénnyel (Courts Service Act, 1998) létrehozott és 1999 novemberében öta önálló jogi személyként működő [Bírósági](#)

Szolgálat törvényes feladatai a következők:

a bíróságok irányítása,

segítségnyújtás a bírák számára,

a nyilvánosság tájékoztatása a bírósági rendszerről,

a bíróságok számára épületek biztosítása, ezek üzemeltetése és karbantartása,

a bíróságokhoz forduló személyek számára különféle szolgáltatások nyújtása.

Írország alkotmánya értelmében az igazságszolgáltatást törvény által létrehozott bíróságokon dolgozó bírák végzik, akiket a kormány javaslatára az elnök nevez ki; az Alkotmány értelmében igazságszolgáltatási feladatainak ellátása során valamennyi bíró teljes mértékben független. A bíró csak akkor mozdítható el hivatalából, ha a magatartási szabályokat bizonyított módon megszegte, vagy ha feladatának ellátására nem képes; az elmozdításhoz az Oireachtas (parlament) mindkét háza által elfogadott határozatra van szükség.

Bírósági hierarchia

A bírósági rendszer általános felépítését az Alkotmány határozza meg. A rendszer egy végső fellebbviteli bíróságból, a Legfelsőbb Bíróságból (Supreme Court) és elsőfokú bíróságokból áll. Utóbbiak közé tartozik a valamennyi büntető és polgári ügyben teljes hatáskörrel eljáró Felsőbíróság (High Court), valamint a korlátozott hatáskörrel eljáró, regionális alapon szervezett körzeti bíróság (Circuit Court) és kerületi bíróság (District Court).

A büntetőeljárások tekintetében a 38. cikk kimondja: „Valamennyi büntetőeljárást törvényben meghatározott módon kell lefolytatni.” A kisebb súlyú bűncselekmények ügyében az egyszerűsített eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező bíróságok járnak el, míg súlyosabb bűncselekményekkel vádolt személy ellen a büntetőeljárás kizárólag esküdtszék előtt folytatható le. Az igazságszolgáltatás hatékony működtetésének biztosítása érdekében az Alkotmány szakosított bíróságok létrehozásáról is rendelkezik olyan esetekben, amikor a rendes bíróságok e feladatnak nem tudnának eleget tenni. Valamennyi bírósági tárgyalás nyilvános, kivéve azokat, amelyek zárt ülésen (in camera), vagyis a nyilvánosság kizárásával zajlanak.

A polgári ügyeket tárgyaló bíróságok rendszere a következőképpen épül fel:

Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)	Felsőbíróság (High Court)
(Székhelye: Dublin) fellebbviteli bíróság	(Székhelye: Dublin) Teljes hatáskörrel jár el első fokon, valamint elbírálja a körzeti bíróságok és bizonyos egyéb bíróságok határozatai elleni fellebbezéseket.
Körzeti bíróság (Circuit Court)	Kerületi bíróság (District Court)
(A 26 megyeszékhely mindegyikén egy-egy) Első fokon jár el a legfeljebb 38 092,14 EUR perértékű ügyekben, valamint elbírálja a kerületi bíróságok és bizonyos egyéb bíróságok határozatai elleni fellebbezéseket.	(24 kerületben) Első fokon jár el a legfeljebb 6 348,69 EUR perértékű ügyekben (ide tartozik a kis értékű követelések eljárása is bizonyos, legfeljebb 1 269,74 EUR összegű fogyasztói követelések esetén).

Utolsó frissítés: 18/01/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Görögország

Ez a szakasz áttekintést nyújt a görögországi bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszerek

A görög igazságszolgáltatás képviseli az állam három funkciójának egyikét. A **hatalmi ágak szétválasztásának** elve szerint az igazságszolgáltatás **független** a törvényhozó és végrehajtó hatóságoktól.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A görög bíróságok a következő fő **kategóriákba** sorolhatók:

Közigazgatási bíróságok (*Dioikitika dikastiria*)

Polgári bíróságok (*Politika dikastiria*)

Büntetőbíróságok (*Poinika dikastiria*)

Bírósági igazgatás

A bíróságokat bírósági tisztviselők irányítják, konkrétan a Bíróság elnöke vagy adott esetben a Bíróság háromtagú tanácsa.

Bírósági hierarchia

Polgári bíróságok:

Legfelsőbb Bíróság (*Areios Pagos*), fellebbviteli bíróság, elsőfokú bíróság, körzeti bíróságok

Büntetőbíróságok:

Legfelsőbb Bíróság, fellebbviteli bíróságok, törvényszéki bíróságok, szabálysértési bíróságok

Közigazgatási bíróságok:

államtanács, közigazgatási fellebbviteli bíróságok, közigazgatási bíróságok

Kapcsolódó linkek:

[Államtanács](#)

[Athéni elsőfokú közigazgatási bíróság](#)

[Az athéni elsőfokú bíróság ügyessége](#)

[Igazságügyi Minisztérium](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 12/03/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [es](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Spanyolország

Ez a szakasz áttekintést nyújt a spanyol bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A bíróságok igazgatása

Napjaink jogrendszerei között a spanyol rendszert az ún. kontinentális modell sajátosságai jellemzik.

E modell alapvető vonásai:

a jogrendszerben a közjog és a magánjog elhatárolása, amelyek alkotmányos, büntető, közigazgatási, adójogi, polgári, kereskedelmi, munkajogi és eljárásjogi jogágakra oszlanak;

a törvény és az írott jog elsődlegessége a polgári törvénykönyv által meghatározott jogforrások – a törvény, a szokásjog és az általános jogi alapelvek – rendszerében;

hierarchikusan szervezett bírósági rendszer, bírói jogorvoslati rendszerrel.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Az 1978. évi spanyol Alkotmány kimondja, hogy Spanyolország szociális és demokratikus jogállam, jogrendjének legnagyobb értékei a szabadság, az igazság, az egyenlőség és a politikai pluralizmus.

Az Alkotmány a spanyol nemzet, minden spanyol közös és oszthatatlan hazája megbonthatatlan egységén alapszik, és elismeri és szavatolja az országot alkotó nemzetiségek és tartományok önkormányzathoz való jogát és az összetartást közöttük.

Az Alkotmány VI. címe foglalkozik a bírói hatalommal és 117. cikkében kimondja, hogy a bíróságok szervezeti és működési alapja az egységes ítélkezés elve.

Ezeken az elveken alapul a spanyol bíróságok szervezete és jött létre a rendes bíróságokból álló egységes igazságszolgáltatás.

A munkán számos bíróság osztozik a hatáskör-megosztás alábbi kritériumai szerint: tárgy, perérték, személy, funkció vagy terület – mivel az egységes ítélkezés nem tiltja az eltérő hatáskörökkel rendelkező különböző bíróságok működését.

Az 1978. évi Alkotmány 122. cikke alapján a rendes bíróságok működését a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény szabályozza.

Három alapvető szempontot kell megkülönböztetni:

illetékesség;

egyesbíróként vagy tanácsban jár el a bíróság;

hatáskör.

Illetékesség

A bírói hatalomról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény indokolásával összhangban az állam az igazságszolgáltatás tekintetében **területileg** helyeségek, körzetek (*partidos*), tartományok és autonóm közösségek szerint szerveződik, amelyek területén a békebíróságok (*Juzgados de Paz*), az elsőfokú és vizsgálóbíróságok (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), a közigazgatási bíróságok (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), a szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok (*Juzgado de lo Social*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), a kiskorúak bíróságai (*Juzgados de Menores*), a tartományi törvényszékek (*Audiencias Provinciales*) és az autonóm közösségek felsőbbbíróságai (*Tribunales Superiores de Justicia*) az illetékesek. A Nemzeti Törvényszék (*Audiencia Nacional*), a Legfelsőbb Bíróság (*Tribunal Supremo*), a központi vizsgálóbíróságok (*Juzgados Centrales de Instrucción*) és a központi közigazgatási bíróságok (*Juzgados Centrales y de lo Contencioso-administrativo*) illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Egyesbíróként vagy tanácsban eljáró bíróság

A Legfelsőbb Bíróság, a Nemzeti Törvényszék, az autonóm közösségek felsőbbbíróságai és a tartományi törvényszékek kivételével valamennyi bíróságon egyesbíró jár el.

A **Legfelsőbb Bíróság** tagjai az elnök, a tanácselnökök (*presidentes de sala*), valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (*magistrados*). A Legfelsőbb Bíróságon öt tanács tevékenykedik: a polgári tanács, a büntető tanács, a közigazgatási tanács, a szociális ügyekkel foglalkozó tanács és a katonai tanács.

A **Nemzeti Törvényszék** (*Audiencia Nacional*) tagjai az elnök, a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz a jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák (fellebbviteli, büntető, közigazgatási és szociális ügyekkel foglalkozó felsőbbbírák).

Az autonóm közösségek **felsőbíróságait** (*Tribunales Superiores de Justicia*) négy tanács alkotja: a polgári, a büntető, a közigazgatási és a szociális ügyekkel foglalkozó tanács. Tagjai: az elnök (aki egyben a polgári és a büntető tanács elnöke is), a tanácselnökök, valamint az egyes tanácsokhoz sa jogszabályok által kijelölt felsőbbbírák.

A **tartományi törvényszékek** (*Audiencias Provinciales*) tagjai az elnök és legalább két felsőbbbíró. E törvényszékek polgári és büntető ügyeket tárgyalnak, adott esetben ilyen csoportok (*Sección*) keretében.

Bírósági Hivatal

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény meghatározása szerint a Bírósági Hivatal (*Oficina Judicial*) a bírák és a bíróságok igazságügyi munkájának támogatására létrehozott igazgatási szervezet.

A szervezet célja a bírósági eljárások hatékonyságának, eredményességének és átláthatóságának növelése, az ügyek megoldásának ésszerűsítése és a közigazgatási szervek közötti együttműködés és koordináció előmozdítása. E Hivatal létrehozása tehát választ ad arra a kötelezettségvállalásra, hogy emberközeli, az alkotmányos értékeket tisztelő és az állampolgárok tényleges igényeivel lépést tartó, minőségi közszolgáltatásokat tudjanak biztosítani. Ez egy új szervezeti modell, amely különböző igazgatási szervezeti egységek kombinációján alapuló modern irányítási technikákat vezet be. Ezek az egységek a következők: a régi bíróságokkal (*juzgados*) megegyező, a bírósági eljárások során a bírónak feladatai ellátásához közvetlen segítséget nyújtó egységek, továbbá a hivatalvezetők (*Secretarios Judiciales*) által vezetett közös eljárási szolgálatok, amelyek a bírósági tevékenységekhez szorosan nem kapcsolódó feladatokról – iratok átvétele, idézések kezelése, határozatok végrehajtása, bíróságon kívüli eljárások lefolytatása, tárgyalás tartása iránti kérelmek befogadása, a felek értesítése, az eljárási hiányosságok jogorvoslata stb. – döntenek és végzik el azokat.

A közös eljárási szolgálat három fajtáját különböztetjük meg:

közös általános szolgálat;

közös ügyviteli szolgálat;

közös végrehajtási szolgálat.

Az új szervezeti modellt Burgosban és Murciában vezették be 2010 novemberében. 2011 februárjában Cáceresben és Ciudad Realban, 2011 júniusában pedig Leónban, Cuencában és Méridában is létrehozták a Bírósági Hivatalt. Ceutában és Melillában 2013-ban hozták létre a Hivatalt. A modell a Spanyolország egyéb részein működő régi bírósági modellel (*juzgados* és *tribunales*) párhuzamosan létezik.

Hatáskör

Az illetékességi szemponton túl a bíróságok által tárgyalható különböző tárgykörök vagy ügyek alapján **négy bírósági rendszer** állapítható meg:

Polgári bíróságok: azokat a peres ügyeket tárgyalják, amelyek nem tartoznak kifejezetten egy másik bírósági rendszerhez. Ezért ezek rendes bíróságokként tarthatók számon.

Büntető bíróságok: a büntetőügyekkel és büntető eljárásokkal foglalkoznak. A spanyol jog egyik megkülönböztető jegye, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt indított polgári peres eljárás egyesíthető a büntetőeljárással. Ebben az esetben a büntetőbíróság dönt a bűncselekményből vagy a kötelességzegésből fakadó károk és hátrányok után járó kártalanításról.

Közigazgatási bíróságok: a hatóságok tevékenységének ellenőrzésével és azok tulajdonosi felelősségét számon kérő reklamációkkal foglalkoznak.

Szociális ügyekkel foglalkozó bíróságok: ezek tárgyalják a szociális jog körébe tartozó kereseteket mind a munkavállaló és a munkáltató között a munkaszerződés kapcsán, mind a kollektív tárgyalások során kialakult vitás ügyek vonatkozásában, továbbá ez tárgyalja a szociális biztonság területére vonatkozó reklamációkat, és az állam munkaügyi felelősségét számon kérő kereseteket.

E négy bírósági rendszeren túl Spanyolországban léteznek **katonai bíróságok** is.

A katonai igazságszolgáltatás kivételt képez az egységes bíráskodás elve alól.

További információt a spanyolországi rendes bíróságok weboldalán kaphat.

Spanyolországban különleges bíróságok nincsenek, de említést érdemel, hogy **az említett bírósági rendszereken belül létrehozták a szakosított bíróságokat** (*Juzgados especializados*); ilyenek például a nők elleni erőszakkal foglalkozó bíróságok (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), a büntetésvégrehajtás-felügyeleti bíróságok (*Juzgados de vigilancia penitenciaria*) és a kiskorúak ügyeivel foglalkozó bíróságok (*Juzgados de vigilancia de menores*). Ezek adott ügykörökre szakosított rendes bíróságok. További információt a „Szakosított bíróságok – Spanyolország” című szakasz tartalmaz.

A bíróságok hierarchiája

A fellebbviteli rendszere a bíróságok jogorvoslati rendszeren belüli hierarchiáját hozta létre.

Ahhoz, hogy megismerjük a lehetséges jogorvoslatokat és azokat a bíróságokat, amelyekhez fordulhatunk, tudnunk kell, milyen hatásköröket rendel a spanyol jogrend az egyes bírósági szervekhez. **További információt a spanyolországi rendes bíróságok ismertetője tartalmaz.**

Jogi adatbázisok

Az adatbázisokhoz való hozzáférés ingyenes?

Igen, a hozzáférés ingyenes.

Az adatbázis tartalmának rövid összefoglalása

Jogszabályok adatbázisa: A [spanyol hivatalos közlöny](#).

Az ítélkezési gyakorlat adatbázisa: [Bírósági Dokumentációs Központ](#).

Kapcsolódó hivatkozások

 [BÍRÓI TESTÜLETEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

Utolsó frissítés: 17/01/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Franciaország

[Ez a szakasz áttekintést ad a bíróságok szervezetéről.](#)

A bíróságok szervezete – rendes bíróságok és közigazgatási bíróságok

A bíróságok szerkezete

Rendes bíróságok

1. Első fok:

Polgári bíróságok

általános bíróság (*tribunal judiciaire*)

szakosított polgári bíróságok (munkaügyi bíróság (*conseil de prud'hommes*), kereskedelmi bíróság (*tribunal de commerce*), stb.)

Büntetőbíróságok

rendészeti bíróság (*tribunal de police*), amely kihágásokkal (*contraventions*) foglalkozik

büntetőbíróság (*tribunal correctionnel*), amely közepes súlyú bűncselekményekkel (*délits*) foglalkozik

esküdtbíró (*cour d'assises*), amely súlyos bűncselekményekkel (*crimes*) foglalkozik

2. Másodfok: fellebbviteli bíróságok (*cours d'appel*)

3. Semmítőszék (*Cour de cassation*)

Közigazgatási bíróságok

1. Első fok

közigazgatási bíróság (*tribunal administratif*)

szakosított közigazgatási bíróságok (pénzügyi bíróságok, mint például a regionális számvevőszék hivatala (*chambre régionale des comptes*), szociális jóléti bíróságok (*juridictions d'aide sociale*), szakmai fegyelmi bíróságok (*juridictions disciplinaires*)

2. Másodfok

közigazgatási fellebbviteli bíróságok (*cours administratives d'appel*)

szakosított közigazgatási fellebbviteli bíróságok (*juridictions administratives d'appel spécialisées*), mint például a Számvevőszék (*Cour des comptes*) vagy a Központi Szociális Jóléti Bizottság (*Commission centrale d'aide sociale*)

3. Államtanács (*Conseil d'Etat*)

További információk az [államtanács honlapján](#) található.

Jogi adatbázisok

Franciaországban a jogi adatbázisokhoz a hozzáférés az Interneten keresztül közszolgáltatásként lehetséges. A [Légifrance](#) oldal a következőket fedi le:

[a semmítőszék és a fellebbviteli bíróságok ítéletei](#) (« CASS », « INCA » és « CAPP » adatbázisok)

[az államtanács határozatai](#)

[a közigazgatási fellebbviteli bíróságok határozatai](#)

[néhány közigazgatási bíróság határozatai](#) (a « JADE » adatbázisban).

Díjmentes-e ezekhez az adatbázisokhoz való hozzáférés?

Az adatbázisokhoz való hozzáférés díjmentes.

Kapcsolódó linkek:

[Az illetékes bíróságok keresése](#)

[A bíróságok szervezete – Franciaország](#)

Utolsó frissítés: 19/04/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Horvátország

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszere

A Horvát Köztársaság Alkotmánya rögzíti, hogy a Horvát Köztársaságban az államhatalom a három hatalmi ág elválasztásának elve mentén szerveződik, így a törvényhozást a horvát parlament, a végrehajtó hatalmat a Horvát Köztársaság kormánya, az igazságszolgáltatást pedig a Horvát Köztársaság bíróságai gyakorolják; a hatóságok együttműködnek, és ellenőrzik egymást, azonban munkájuk és döntéshozataluk során megőrzik a többi hatalmi ágtól való függetlenségüket. A bírói hatalmat gyakorló bíróságok az Alkotmánynak, a törvényeknek és egyéb jogszabályoknak, valamint a Horvát Köztársaság által aláírt és ratifikált nemzetközi szerződéseknak megfelelően szolgáltatnak igazságot. A bírói tisztségeket az Állami Bírói Tanács által kinevezett bírák töltik be. Igazságszolgáltatási feladataik gyakorlása során a bírák függetlenül és önállóan járnak el, és a jogszabályoknak megfelelően mentelmi jog illeti meg őket. A bírói tisztség határozatlan idejű, és a bírák nem láthatnak el más feladatokat.

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszere a bírói karból (a bíróságokból), autonóm és független igazságügyi szervekből (az ügyészségekből), a végrehajtásból (az Igazságügyi Minisztériumból), autonóm és független szervekből (az Állami Bírói Tanácsból és az Ügyészi Tanácsból), egy autonóm és független szolgáltatásból (a jogi szakma képviselőiből), egy autonóm és független közszolgáltatásból (a közjegyzőkből) és egy állami intézményből (az Igazságügyi Akadémiából) áll.

A Horvát Köztársaság igazságszolgáltatási rendszerének felépítése

Az Igazságügyi Minisztérium feladata a jogrend alapvető értékeinek megóvása, a jogrend hatékony működéséhez szükséges feltételek biztosítása, valamint az igazságszolgáltatási rendszer továbbfejlesztése.

Az Igazságügyi Minisztérium a következő feladatokat látja el:

az alábbiakhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok:

polgári, büntető-, szabálysértési és kereskedelmi jog, valamint a közigazgatási bíróságot; a büntetőjogi és a szabálysértési szankciókat végrehajtó hatóságok szervezetével és üzemeltetésével, valamint a kapcsolódó szakmai képzésekkel összefüggő feladatok; a közjegyzői és egyéb jogi szakmákhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok; bírósági és közjegyzői díjak; nemzetközi jogsegély és a jogi segítségnyújtás egyéb formái; a büntetőjogi és a szabálysértési szankciók, valamint a kegyelem és a feltételes szabadságra bocsátás végrehajtása; a próbára bocsátással kapcsolatos közigazgatási és szakmai feladatok a büntetőeljárás megindításáról, valamint az alkalmazandó büntetőjogi szankciók fajtájáról és mértékéről való döntés során; a felnőtt bűnelkövetőkkel szemben alkalmazott, szabadságvesztéssel nem járó büntetések végrehajtása; az áldozat- és tanúvédelmi rendszerek fejlesztésével és koordinálásával kapcsolatos feladatok; az igazságszolgáltatás digitalizációja; és **az igazgatási feladatok teljesítésének figyelemmel kísérése az igazságügyi szerveknél, az ügyészségeken és a bűnüldöző szerveknél,**

az alábbiakhoz kapcsolódó közigazgatási és egyéb feladatok:

tulajdonjog, kisajátításhoz és más tulajdonjogi korlátozásokhoz kapcsolódó tulajdonjogi kérdések, építkezéssel kapcsolatos tulajdonjogi kérdések, mezőgazdasági és erdészeti földek, birtokrendezés, más kormányzati szervek hatáskörébe nem tartozó földterületek és épületek adásvétele, külföldiek tulajdona, más kormányzati szervek hatáskörébe nem tartozó, a jugoszláv kommunista rezsim alatt elkobzott vagyoneért biztosított kártérítés, valamint a volt Jugoszláv Szövetségi Szocialista Köztársaság tulajdonával, jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos jogutódlási kérdések;

a Horvát Köztársaság kormányának a nemzetközi büntetőbíróságokkal való együttműködéséhez kapcsolódó igazgatási és szakmai feladatai, a Horvát Köztársaság képviselője a Nemzetközi Bíróság és más nemzetközi bíróságok előtt, kivéve, ha a Horvát Köztársaság kormánya külön határozatában másként rendelkezik, továbbá az emberi jogok és a nemzeti kisebbségek jogainak védelméhez kapcsolódó azon feladatok, amelyek nem tartoznak más kormányzati szerv hatáskörébe,

a Horvát Köztársaság tulajdonában lévő, állami vagyonnak minősülő gazdasági társaságok üzletrészeinek és részvényeinek kezelése és az azokról való rendelkezés – az állami vagyonkezelésért felelős Minisztériummal közösen –, valamint az elsődlegesen a Minisztérium hatáskörébe tartozó tevékenységeket folytató gazdasági társaságokkal kapcsolatos feladatok,

a Horvát Köztársaság európai uniós szervekben való részvételéhez kapcsolódó feladatok a Minisztérium hatáskörébe tartozó kérdésekben, a külön jogszabály alapján a Minisztérium hatáskörébe tartozó egyéb feladatok.

A Horvát Köztársaság bíróságai

A bíróságok szervezetét, hatáskörét és illetékességét a bíróságokról szóló törvény (*Zakon o sudovima*) szabályozza.

A Horvát Köztársaságban a bírói hatalmat a bíróságok mint különálló állami szervek gyakorolják. Feladataikat a jogszabály által előírt körben és hatáskörrel, önállóan és függetlenül látják el.

A bíróságok a Horvát Köztársaság Alkotmánya, a Horvát Köztársaság jogrendjének részét képező nemzetközi szerződések, valamint a Horvát Köztársaság Alkotmányával összhangban elfogadott törvények és egyéb jogszabályok, nemzetközi szerződések és nemzetközi jogi normák alapján hozzák meg a határozataikat.

A bíróságok döntenek az alapvető emberi jogokkal és kötelezettségekkel, a Horvát Köztársaság, valamint a helyi és regionális önkormányzati szervek, továbbá más jogi személyek jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos ügyekben; szankciókat és más intézkedéseket alkalmaznak a bűnelkövetőkkel, a szabálysértések elkövetőivel, valamint a törvényekben és egyéb jogszabályokban meghatározott jogsértések elkövetőivel szemben; felülvizsgálják a közigazgatási hatóságok általános és egyedi döntéseinek jogszerűségét; eldöntik az állampolgárok személyi viszonyaival kapcsolatos, továbbá a munkajogi, kereskedelmi jogi, vagyoni jogi és más polgári jogi jogvitákat; valamint elbírálják a jogszabályban meghatározott egyéb jogi ügyeket. A bíróságok az Alkotmánynak, a nemzetközi szerződéseknek, a törvényeknek és az egyéb érvényes jogforrásoknak megfelelően végzik az igazságszolgáltatást.

A Horvát Köztársaságban a bírói hatalmat a **rendes bíróságok** és a **szakosított bíróságok**, valamint a **Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (Vrhovni sud Republike Hrvatske) gyakorolja; utóbbi a Horvát Köztársaság legmagasabb szintű bírósága.**

A **rendes bíróságok** olyan ügyekkel foglalkoznak, amelyek nem tartoznak szakosított bíróság hatáskörébe. A városi bíróságok (*općinski sudovi*) és a megyei bíróságok (*županijski sudovi*) tartoznak ebbe a kategóriába.

A **szakosított bíróságok** a törvény által a hatáskörükbe utalt ügyekkel foglalkoznak. A következő bíróságok tartoznak ebbe a kategóriába: kereskedelmi bíróságok (*trgovački sudovi*), közigazgatási bíróságok (*upravni sudovi*), szabálysértési bíróságok (*prekršajni sudovi*), a Horvát Köztársaság Kereskedelmi Fellebbviteli Bírósága (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), a Horvát Köztársaság Közigazgatási Fellebbviteli Bírósága (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) és a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Ezenkívül a bíróságok elsőfokú és másodfokú bíróságokra oszlanak.

A jogi ügyek rendezésére irányuló eljárásokat az elsőfokú bíróságok előtt kell megindítani. Ezek a városi, a közigazgatási, a szabálysértési és a kereskedelmi bíróságok.

A másodfokú bíróságok határozatot hoznak az elsőfokú bíróságok határozatai ellen benyújtott fellebbezések tárgyában, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat látnak el. A másodfokú bíróságok a következők: a megyei bíróságok (a városi bíróságok tekintetében), a Horvát Köztársaság Kereskedelmi Fellebbviteli Bírósága (a kereskedelmi bíróságok tekintetében), a Horvát Köztársaság Szabálysértési Fellebbviteli Bírósága (a szabálysértési bíróságok tekintetében) és a Horvát Köztársaság Közigazgatási Fellebbviteli Bírósága (a közigazgatási bíróságok tekintetében).

A városi és a szabálysértési bíróságok illetékessége egy vagy több önkormányzat, település vagy városrész területére, a megyei, a kereskedelmi és a közigazgatási bíróságok illetékessége pedig egy vagy több megye területére terjed ki.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bírósága, Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága, Legfelsőbb Szabálysértési Bírósága, valamint Legfelsőbb Bírósága Horvátország egész területére nézve illetékességgel bír.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

A **Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának** székhelye Zágrábban található.

A Legfelsőbb Bíróság biztosítja a jog egységes alkalmazását, valamint a jogalkalmazás során a törvény előtti egyenlőséget.

Dönt a külön jogszabályban meghatározott rendes jogorvoslati ügyekben.

Dönt a Horvát Köztársaság bíróságainak jogerős ítéleteivel szemben benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelmekről.

Dönt a külön jogszabályban meghatározott hatásköri és illetékességi vitákban.

Foglalkozik az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseivel, vizsgálja a bírók, a bírósági fogalmazók és a bírósági titkárok szakmai továbbképzésének szükségességét, valamint jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat lát el.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zágráb, Horvátország

Tel.: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

Fax: +385 1 481 00 35

E-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke képviseli a Legfelsőbb Bíróságot és a bírói hatalmat, valamint bírósági igazgatási feladatokat lát el, továbbá a jogszabályokban és a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának eljárási szabályzatában meghatározott egyéb feladatokat teljesít.

A Legfelsőbb Bíróság elnökét a horvát köztársasági elnök javaslatára a horvát parlament választja meg négy évre, a Legfelsőbb Bíróság közgyűlése (*Opća sjednica*) és a horvát parlament illetékes bizottsága által kiadott véleményt követően; az elnök az említett időszak lejártakor újraválasztható. Ugyanaz a személy legfeljebb két alkalommal választható meg erre a tisztségre.

Minden olyan személy a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökévé választható, aki teljesíti a Legfelsőbb Bíróság bíróra vonatkozó általános és különös feltételeit. Ha olyan személyt választanak meg a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökévé, aki még nem volt bíró a Legfelsőbb Bíróságon, az Állami Bírói Tanács a Legfelsőbb Bíróság bírójává is kinevezi az adott személyt.

A bíróságok illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény (Zakon o područjima i sjedištima sudova) (Narodne novine [NN; a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 67/18. szám) kialakította és észszerűsítette a bírósági hálózat területi szervezetét, melynek során létrehozott 15 megyei bíróságot, 34 helyi bíróságot, 9 kereskedelmi bíróságot és 4 közigazgatási bíróságot.

[☞ A bíróságokról szóló törvény](#)

[☞ A bíróságok illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény](#)

Az igazságügyi hatóságok

A Horvát Köztársaság igazságügyi hatóságai a bíróságokat és az ügyészségeket foglalják magukban.

Bíróságok

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

Megyei bíróságok (15)	Legfelsőbb Kereskedelmi Bíróság (1)	Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (1)	Legfelsőbb Szabálysértési Bíróság (1)
Városi bíróságok (34)	Kereskedelmi bíróságok (9)	Közigazgatási bíróságok (4)	

A Legfőbb Ügyészség (Državno odvjetništvo)

A Legfőbb Ügyészség olyan autonóm és független igazságügyi szerv, amelynek feladata és kötelezettsége, hogy fellépjen a bűncselekmények és egyéb büntetendő cselekmények elkövetőivel szemben, hogy jogi lépéseket tegyen a Horvát Köztársaság vagyonának védelme céljából, és hogy jogorvoslati kérelmeket nyújtson be a Horvát Köztársaság Alkotmányának és jogszabályainak védelme érdekében.

A Legfőbb Ügyészség a Horvát Köztársaság Alkotmánya, a Horvát Köztársaság jogrendjének részét képező nemzetközi szerződések, az uniós vívmányok (*acquis*), valamint a jogszabályok és egyéb jogforrások alapján gyakorolja a hatáskörét.

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészségének illetékessége a Horvát Köztársaság teljes területére kiterjed; a helyi ügyészségek (*općinska državna odvjetništva*) a helyi bíróságokkal és a közjogi szervekkel kapcsolatban járnak el; a megyei ügyészségek (*županijska državna odvjetništva*) pedig a megyei, a kereskedelmi és a közigazgatási bíróságokkal kapcsolatban járnak el. A jogszabályok olyan külön ügyészségeket is létrehozhatnak, amelyek egyes konkrét ügytípusokkal foglalkoznak a jogszabályban meghatározott bíróságok előtt.

A helyi ügyészségek a megyei ügyészségek alárendeltségében, a megyei ügyészségek és a külön célra létrehozott ügyészségek pedig a Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészségének alárendelten működnek.

Az ügyészséget egy ügyész vezeti, aki felelősséggel tartozik az általa képviselt és irányított ügyészség hatáskörébe tartozó feladatok teljesítéséért.

A Horvát Köztársaság legfőbb ügyésze (*Glavni državni odvjetnik*) a Legfőbb Ügyészség vezetője. Minden olyan személy kinevezhető a Horvát Köztársaság legfőbb ügyészévé, aki teljesíti a legfőbb ügyész helyetteseire vonatkozó általános és különös feltételeket. A Horvát Köztársaság legfőbb ügyészt a horvát kormány javaslatára a horvát parlament nevezi ki négy évre, a horvát parlament igazságügyi bizottsága által kiadott véleményt követően; a legfőbb ügyész az említett időszak lejártakor újra kinevezhető. Ugyanaz a személy legfeljebb két alkalommal nevezhető ki erre a tisztségre.

Az ügyészségek illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény (Narodne novine [NN; A Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 67/18. sz.) ésszerűsítette az ügyészségi hálózatot, melynek keretében létrehozott 15 megyei és 25 helyi ügyészséget.

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészsége

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal (<i>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, USKOK</i>)	Megyei ügyészségek
	Helyi ügyészségek

A Horvát Köztársaság Legfőbb Ügyészsége

Gajevo 30a, 10 000 Zágráb, Horvátország

[☞ http://www.dorh.hr/](http://www.dorh.hr)

Legfőbb Ügyész

Tel.: +385 1 459 18 88

Fax: +385 1 459 18 54

E-mail: [☞ tajnistvo.dorh@dorh.hr](mailto:tajnistvo.dorh@dorh.hr)

Bűnügyi Osztály (*Kazneni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 00

Fax: +385 1 459 18 05

E-mail: [☞ tajnistvo.kazneni@dorh.hr](mailto:tajnistvo.kazneni@dorh.hr)

Polgári és közigazgatási ügyek osztálya (*Građansko upravni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 61

Fax: +385 1 459 19 12

E-mail: [☞ tajnistvo.gradjanski@dorh.hr](mailto:tajnistvo.gradjanski@dorh.hr) [VJ1]

[☞ Megyei és helyi ügyészségek](#)

[☞ A Legfőbb Ügyészségről szóló törvény](#)

[☞ Az ügyészségek illetékességi területeiről és székhelyeiről szóló törvény](#)

Korrupció és a Szervezett Bűnözés Elleni Hivatal

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó, zágrábi székhelyű hivatal (USKOK) olyan külön célra létrehozott ügyészség, amely a korrupciós bűncselekmények és a szervezett bűnözés üldözésére szakosodott, és amelynek illetékessége a Horvát Köztársaság egész területére kiterjed. A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal hatáskörét a korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatalról szóló törvény állapítja meg.

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatal

Gajevo 30a

10 000 Zágráb, Horvátország

Tel.: +385 4591 874

Fax: + 385 1 4591 878

E-mail: [☞ tajnistvo@uskok.dorh.hr](mailto:tajnistvo@uskok.dorh.hr)

[☞ A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzésével foglalkozó hivatalról szóló törvény](#)

Utolsó frissítés: 06/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [it](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Olaszország
Ez a szakasz Olaszország bírósági rendszeréről nyújt áttekintést.

Igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Az olasz bírósági rendszer a római *ius civile*-n alapul.

A bírói és az ügyészi funkciót az igazságszolgáltatási szervezet tagjai látják el. Az igazgatási funkciót az Igazságügyi Minisztérium látja el.

A bíráskodás a következő területekre osztható fel:

rendes polgári és büntető,
közigazgatási,
állami pénzügyi és gazdasági
katonai,
adóügyi bíráskodás.

A közigazgatási ügyekben az igazságszolgáltatást a regionális közigazgatási bíróságok (*Tribunali Amministrativi Regionali* vagy *TAR*) és az Államtanács (*Consiglio di Stato*) végzik.

Az állami pénzügyi és gazdasági ügyekben az igazságszolgáltatást az Állami Számvevőszék (*Corte dei conti*) gyakorolja. Ezen ügyek főügyészének hivatala a számvevőszék mellett működik.

Az adóügyekben az igazságszolgáltatást a megyei adóügyi bizottságok és a helyi adóügyi bizottságok végzik.

A katonai ügyekben az igazságszolgáltatást a katonai bíróságok, a katonai fellebbviteli bíróság, a végrehajtást felügyelő katonai bíróság, a katonai bíróságokon működő katonai ügyészek, a katonai fellebbviteli bíróságon működő katonai főügyészek és a Semmitűszéken működő főügyész látják el. A rendes polgári jogi és büntetőjogi ügyekben az igazságszolgáltatási feladatot az igazságszolgáltatási szervezet tagjai látják el, amely egyrészt az ítélezési funkciót betöltő bírákat, másrészt az ügyészi hivatal nyomozási feladatot ellátó igazságügyi tisztviselőit jelenti.

A bíróságok igazgatása

Az Alkotmány a kormányzati szervek közül – különleges funkciója, szerepe és az igazságszolgáltatással való kapcsolata miatt – az Igazságügyi Minisztérium feladatává teszi a bírósági rendszer igazgatását.

Egy nagyon nehéz állami vizsgát követően a bírákat a saját döntésüknek megfelelő hatáskörű bíróságra jelölik ki. Nem jelölhetők ki, léptethetők elő, mozdíthatók el, helyezhetők át vagy vonhatók felelősségre a *Consiglio Superiore della Magistratura* vagy *CSM* (Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács) döntése nélkül, és ebben az esetben is csak a különleges védelem biztosítékai mellett.

Minden bírásra vonatkozó ügy elbírálása a CSM hatáskörébe tartozik, amely biztosítja a bírák és jogállásuk függetlenségét.

Az Olasz Köztársaság elnöke egyben a CSM elnöke is.

Az Igazságügyi Minisztérium két szinten gyakorolja igazgatási és szervezési funkcióját:

A központi szervezetrendszeren belül (*dipartimento*), főképpen Rómában, különös hatáskörök tekintetében pedig helyi szinten is,

Az igazságügyi hivatalokban, bíróságokon, fellebbviteli bíróságokon stb.

Az igazgatási szerep egyben az igazságszolgáltatási tevékenységet végző személyi állományért való felelősséget is jelenti.

A bíróságok (vagy ügyészségek) élén a következő személyek állnak:

A főtisztviselő, aki az igazságügyi tisztviselőkért (a bírákért vagy ügyészekért) felelős, és meghozza a hivatali döntéseket.

A bíróság igazgatója (*dirigente*), akinek feladata a lakosság számára nyújtandó igazságszolgáltatási tevékenységek megszervezése, valamint a bírák és ügyészek számára nyújtandó belső szervezeti támogatás biztosítása. A bíróság igazgatója áll az ügyviteli személyi állomány élén.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A bíróságok az alábbiak szerint tagolódnak:

Elsőfokú bíróságok

Békebírák (*giudici di pace*) – tiszteletbeli (nem hivatásos) bírák. Kisebb jelentőségű polgári és büntető ügyeket tárgyalnak.

Bíróságok (*tribunali*) – súlyosabb ügyeket tárgyalnak.

A büntetés-végrehajtást felügyelő hivatal (*ufficio di sorveglianza*) – első fokon büntetőügyeket tárgyal (elítéléssel, elítéltekkel kapcsolatos kérdések stb.).

Fiatalkorúak bírósága (*tribunale per i minorenni*).

Másodfokú bíróságok

Az elsőfokú döntéssel szemben tény- vagy jogkérdésben fellebbezés nyújtható be:

Fellebbviteli bíróság (*corte d'appello*)

Büntetés-végrehajtást felügyelő bíróságok (*tribunale di sorveglianza*) – másodfokú (és néhány különleges esetben elsőfokú) bíróság büntetőügyekben

Harmadfokú bíróságok

A legmagasabb fokú bíróság előtt jogsértés miatt lehet jogorvoslattal élni:

Legfelsőbb bíróság (*corte di cassazione*) – országos illetékességgel rendelkezik, és legfelsőbb fórumként ítélezik.

A bíróságokon belül különleges egységek is vannak. Az esküdtek részvételével működő bíróság (*corti d'assise*) két hivatásos bíróból és hat esküdtből áll. Az esküdteket rövid időre az állampolgárok közül választják, hogy közreműködjenek az igazságszolgáltatásban, és a társadalom különböző rétegeit képviseljék. Ezek a bíróságok a súlyosabb bűncselekményekről döntenek (emberölés, súlyos erőszakos bűncselekmények és ehhez hasonló ügyek).

Az igazságügyi tisztviselők, akik a bírósági eljárás során az ügyész szerepét töltik be:

Első fokon eljáró ügyészek (*procuratore della Repubblica presso il Tribunale*) és helyettes ügyészek (*sostituti procuratori*)

Másodfokon eljáró főügyészek (*procuratore generale presso la Corte d'appello*) és helyettes főügyészek (*sostituti procuratori generali*)

A legfelsőbb bírósági főügyész (*procuratore generale presso la Corte di cassazione*) és helyettesei (*sostituti procuratori generali*)

Olaszországban az ügyészi funkciót igazságügyi tisztviselők töltik be, akik a hivatalvezető ügyész felügyelete alatt végzik tevékenységüket. Ez egyfajta hierarchiát eredményez, ami azonban csak az ügyészségekre jellemző.

A bírósági hierarchia

--	--	--	--	--

	Polgári igazságszolgáltatás	Büntető igazságszolgáltatás	Fiatalkorúak igazságszolgáltatása	Büntetés-végrehajtás felügyelő igazságszolgáltatás
Első fok	Békebíró	Békebíró	Fiatalkorúak bírósága	Büntetés-végrehajtás Felügyelő Hivatal /Bíróság
Másodfok	Bíróság	Bíróság	A fellebbviteli bíróság	Büntetés-végrehajtás
	Fellebbviteli bíróság	Fellebbviteli bíróság	különleges egysége	Felügyelő Bíróság
Jogsértésen alapuló jogorvoslat	Legfelsőbb bíróság (vagy Semmitőszék)	Legfelsőbb bíróság (vagy Semmitőszék)	Legfelsőbb bíróság (vagy Semmitőszék)	Legfelsőbb bíróság (vagy Semmitőszék)

Jogi adatbázisok

Az [olasz Igazságügyi Minisztérium](#) honlapja az igazságszolgáltatásra, az Igazságügyi Minisztériumra, a különböző hivatalok feladataira és elérhetőségeire vonatkozó információkat tartalmaz.

A [Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács](#) honlapja olaszul, angolul és franciául nyújt tájékoztatást az olasz igazságszolgáltatási rendszerről. Mindkét honlap ingyenesen elérhető.

Utolsó frissítés: 18/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [el](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Ciprus

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A bíróságok igazgatása

Ciprus 1960-ig brit gyarmat volt, így az ország jogrendszere szinte teljes egészében az angol jogrendszeren alapul; a jogszabályok elfogadására a common law, valamint a méltányosság elve alapján került sor.

A Ciprusi Köztársaság megalapítása óta hatályban lévő jogrendszer megtartotta az angol jogrendszer befolyását. A Ciprusi Köztársaság bíróságai a következő törvényeket alkalmazzák:

a Ciprusi Köztársaság alkotmánya (Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας),

az alkotmány 188. §-a alapján megtartott törvények,

a common law és a méltányosság elve,

a Képviselőház (Βουλή των Αντιπροσώπων) által elfogadott törvények.

A Ciprusi Köztársaság Európai Unióhoz történt 2004-es csatlakozását követően a Ciprusi Köztársaság alkotmányát az európai jog felsőbbbbségének elismerése érdekében módosították.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A ciprusi bírósági rendszer kétfokú: a Legfelsőbb Bíróság (Ανώτατο Δικαστήριο) (másodfok) és az alább felsorolt, különböző elsőfokú bíróságok alkotják:

LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG (ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

KÖRZETI BÍRÓSÁGOK (ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

BÜNTETŐBÍRÓSÁGOK (ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΑ)

CSALÁDJOGI BÍRÓSÁGOK (ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

BÉRLETI JOGVITÁK BÍRÓSÁGA (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΝ)

MUNKÁÜGYI BÍRÓSÁG (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

KATONAI BÍRÓSÁG (ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

Jogi adatbázisok

Még nincs hivatalos jogi adatbázis. Számos magánszolgáltató által üzemeltetett jogi adatbázis létezik, amelyek közül egyesek előfizetés alapján, mások ingyenesen vehetők igénybe.

Ezek a bírósági ítéletekről és az elsődleges jogszabályokról tartalmaznak információkat.

Kapcsolódó linkek

[Ciprus Legfelsőbb Bírósága](#) (Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου)

Utolsó frissítés: 11/04/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [lv](#).

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Lettország

Ez a rész Lettország bírósági rendszeréről ad áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A törvényhozó és a végrehajtó hatalmi ág mellett Lettországban független, három szintű bírósági rendszer működik. Az alkotmány értelmében a bírói hatalmat a kerületi és a városi bíróságok, a regionális bíróságok, a Legfelsőbb Bíróság és az Alkotmánybíróság, illetve – hadiállapot vagy szükségállapot esetén – a katonai bíróságok gyakorolják.

A bíróságok igazgatása

A [bírói hatalomról szóló törvény](#) értelmében a bíróságok igazgatására hivatott fő állami szerv az **Igazságügyi Minisztérium**.

Az Igazságügyi Minisztérium:

belső rendelkezéseket adhat ki a kerületi és városi bíróságok, a regionális bíróságok és a földhivatalok adminisztratív munkájának megszervezésére vonatkozóan;

felhívhatja a kerületi és a városi bíróságokat, a regionális bíróságokat és a földhivatalokat azon információk közlésére, amelyekre törvényben és rendeletben meghatározott feladatainak ellátásához szüksége van;

felelős a kerületi és városi bíróságok, a regionális bíróságok és a földhivatalok intézményi irányításáért;

vizsgálatokat folytat le a kerületi és városi bíróságokon, a regionális bíróságokon és a földhivatalokban.

A Bírósági Hivatal (*Tiesu administrācija*) megszervezi és biztosítja a kerületi és városi bíróságok, a regionális bíróságok és a földhivatalok adminisztratív munkáját. Az igazságügyi miniszter felügyelete alatt működik, a miniszter pedig az Igazságügyi Minisztérium útján jár el.

A Legfelsőbb Bíróság (*Augstākā tiesa*) igazgatási szempontból nem kapcsolódik kerületi, városi, vagy regionális bíróságokhoz. A Legfelsőbb Bíróság munkáját a Legfelsőbb Bíróság elnöke szervezi. A Legfelsőbb Bíróságnál az adminisztratív feladatokat önálló részleg, a Legfelsőbb Bíróság Igazgatási Hivatala (*Augstākās tiesas Administrācija*) látja el.

Az Igazságszolgáltatási Tanács (*Tieslietu padome*) a bírósági rendszerre vonatkozó szakpolitika és stratégia kialakítása, valamint a bírósági rendszer munkájának jobb megszervezése érdekében tevékenykedő testületi szerv.

A bíróságok típusai: rövid leírás és hierarchia

Rendes bíróságok: elsőfokú bíróságok és fellebbviteli bíróságok

A kerületi és városi bíróságok (*rajonu (pilsētu) tiesas*) a polgári, közigazgatási és büntetőügyekben eljáró elsőfokú bíróságok. A kerületi vagy városi bíróságnak az adott kerületen vagy városon belül több helyen lehet szervezeti egysége. A kerületi vagy városi bíróságoknak lehet **földhivatala**. A földhivatal vezeti az ingatlan-nyilvántartást (amelyben az ingatlanokat és a hozzájuk kapcsolódó jogokat tartják nyilván), és elbírálja a nem vitatott követelések végrehajtása, a fizetési meghagyás és az árverési nyilatkozatok jóváhagyása iránti kérelmeket.

A **regionális bíróságok (*apgabaltiesas*)** három regionális bírósági bíróból álló tanácsban járnak el fellebbviteli fórumként, polgári, közigazgatási és büntetőügyekben. A regionális bíróságnak az illetékességi területén belül több helyen lehet szervezeti egysége.

A [bírői hatalomról szóló törvény](#) értelmében **katonai bíróságok** hadiállapot vagy szükségállapot esetén működhetnek. A [katonai bíróságokról szóló törvény](#) értelmében a katonai bíróságok felállítását az igazságügyi miniszter rendeli el. Ilyen esetben egy vagy több elsőfokú katonai bíróság és egy katonai fellebbviteli bíróság kezdi meg működését.

Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróságot (*Augstākā tiesa*) a **Szenátus** – és annak három kollégiuma (*departamenti*) (Polgári Kollégium, Büntető Kollégium és Közigazgatási Kollégium) –, valamint két **tanács** (*palātas*) (Polgári Tanács és Büntetőtanács) alkotja. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a **Legfelsőbb Bíróság** jogkérdésben jár el fellebbviteli fórumként (*kasācijas instance*). A Legfelsőbb Bíróságnak 2014. december 31-ig két tanácsa volt (Polgári Tanács és Büntetőtanács), 2015. január 1-től 2016. december 31-ig azonban csak a polgári tanács működik.

A teljes ülés (*plēnums*) a Legfelsőbb Bíróság bírúinak általános ülése. Megvitatja a jogszabályi rendelkezések értelmezésével kapcsolatos, sürgős kérdéseket, emellett megválasztja a Fegyelmi Bíróság (*Disciplinārtiesa*) tagjait is. A Fegyelmi Bíróságot a Legfelsőbb Bíróság kollégiumainak hat bírója alkotja. A Fegyelmi Bíróságot a Bírói Fegyelmi Bizottság (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*) által hozott határozatok jogszerűségének felülvizsgálata céljából hívják össze. Az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében a jogszabályi rendelkezések értelmezésével kapcsolatos sürgős kérdéseket nemcsak a Legfelsőbb Bíróság teljes ülése vitathatja meg, hanem az érintett tanács vagy kollégium teljes ülése is.

Az Alkotmánybíróság (*Satversmes tiesa*) független igazságszolgáltatási szerv, amely az Alkotmányban és az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott jogkörén belül elbírálja a törvények és egyéb jogszabályok alkotmányosságával kapcsolatos ügyeket. Emellett az Alkotmánybíróságról szóló törvény által a hatáskörébe utalt egyéb ügyekben is eljár.

Jogi adatbázisok

Lettorszában a következő jogi adatbázisok érhetők el:

Az [Igazságügyi Minisztérium](#) weboldala, amely a bírósági rendszerre és annak tagjaira (közjegyzők, bírósági végrehajtók) vonatkozó információkat, valamint a bírósági rendszerhez kapcsolódó más weboldalakra mutató linkeket tartalmaz.

Lettország nemzeti portálja: [Latvija.lv](#)

A [Latvija.lv](#) weboldalról elérhetők a központi kormányzati és a helyi önkormányzati szervek internetes anyagai. Az információk témakörök szerint vannak rendezve.

A portál **„e-szolgáltatások” (*E-pakalpojumi*)** című szakasza olyan elektronikus szolgáltatásokhoz biztosít hozzáférést, amelyeket általában erre a célra rendszeresített, központi infrastruktúra segítségével nyújtanak. Ez a szakasz egy virtuális munkafelületet is tartalmaz, ahol a felhasználók központi kormányzati és helyi önkormányzati e-szolgáltatásokat igényelhetnek és vehetnek igénybe, figyelemmel kísérhetik e szolgáltatások teljesítését, és tájékoztatást kaphatnak az eredményekről.

A szolgáltatáskereső szakasz („Szolgáltatáskatalógus”, *Pakalpojumu katalogs*) a központi kormányzati és a helyi önkormányzati szolgáltatások központosított hozzáférési pontja. A „Szolgáltatáskatalógus” segítségével alapvető információk szerezhetők a központi kormányzat és a helyi önkormányzatok szolgáltatásairól, a szolgáltatások igénylésének és igénybevételének feltételeiről, valamint a szolgáltatások költségeiről és leírásáról. Az online szolgáltatások leírása a vonatkozó forrásra mutató linket is tartalmaz (információ, weboldal, közvetlen link vagy e-szolgáltatás). A felhasználó a – különböző élethelyzetek szerint rendszerezett – katalóguson keresztül, vagy a portál keresőfunkcióinak használatával férhet hozzá az információkhoz. A központosított katalógus tartalmát a szolgáltatásokat nyújtó kormányzati szervek tartják karban.

A [Latvija.lv](#) címen elérhető lett nemzeti portál **célja**, hogy a lettországi és a külföldi lakosok számára hozzáférést biztosítson a lett kormányzati szervek internetes anyagaihoz, valamint az intézmények széles köre által nyújtott e-szolgáltatások központi hozzáférési pontjaként szolgáljon.

A portálhoz való hozzáférés **ingyenes**.

Linkek

[Nemzeti bírósági portál](#), [Legfelsőbb Bíróság](#), [Alkotmánybíróság](#), [Bírósági Hivatal](#), [Igazságügyi Minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 27/05/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Litvánia

Ez az oldal Litvánia bíróságairól nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Litvániában 22 **rendes** és 3 **szakosított** (közigazgatási) bíróság létezik.

A bíróságok igazgatása

A bírósági öngazgatás legfőbb szerve a **Bírói Közgyűlés** (*Visuotinis teisėjų susirinkimas*), amelynek Litvánia valamennyi bírása tagja.

A bírósági öngazgatás végrehajtó szerve a 23 tagú litván **Bírósági Tanács** (*Teisėjų taryba*), amely biztosítja a bíróságok és a bírák függetlenségét.

A **Bírák Fegyelmi Bírósága** (*Teisėjų garbės teismas*) a bírósági öngazgatás azon intézménye, amely a bírák elleni fegyelmi ügyeket és a bírák által becsületsértés miatt tett bejelentéseket tárgyalja.

A **Bíróságok Nemzeti Igazgatási Hivatala** (*Nacionalinės teismų administracija*) biztosítja, hogy az igazságszolgáltatási intézmények hatékonyan működjenek, és segít a bíróságok és a bírák függetlenségének, valamint a bíróságok szervezeti autonómiájának szavatolásában.

Utolsó frissítés: 07/04/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Luxemburg

Ez a szakasz áttekintést ad a luxemburgi bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszerek

A Luxemburgi Nagyhercegség igazságszolgáltatási rendszere egyrészt rendes bíraskodási ágra, másrészt közigazgatási bíraskodási ágra tagolódik. E két ágon kívül az Alkotmánybíróság (*Cour constitutionnelle*) is működik.

Rendes bíróságok

Az Alkotmány előírja a bíróságok számára, hogy igazságszolgáltatási hatáskört gyakoroljanak, és csak annyiban alkalmazzák az általános és helyi rendelkezéseket és végzéseket, amennyiben azok megfelelnek a jogszabályoknak.

1. Rendes bíróságok

Legfelsőbb Bíróság

Az igazságszolgáltatási rendszerben a bírósági hierarchia élén a Legfelsőbb Bíróság (*Cour supérieure de Justice*) áll, amelynek részét képezi a **semmtőszék** (*Cour de Cassation*), a **fellebbviteli bíróság** (*Cour d'Appel*) és a **Legfőbb Ügyészség** (*Parquet Général*). Luxemburgban található.

Kerületi bíróságok

A Luxemburgi Nagyhercegség **két illetékességi kerületre** (*arrondissements judiciaires*) osztható, amelyek mindegyikén kerületi bíróság (*Tribunal d'Arrondissement*) működik: az egyik Luxemburgban, a másik Diekirchben található.

Békebíróságok

Az országban **három békebíróság** (*justices de paix*) működik: egy Luxemburgban, egy Esch-sur-Alzette-ben (a luxemburgi kerületi bíróság mellett), egy pedig Diekirchben (a diekirchi kerületi bíróság mellett).

2. Szakosított bíróságok

Legfelsőbb Társadalombiztosítási Tanács

A Legfelsőbb Társadalombiztosítási Tanács (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*) egy elnökből, két bíróból és két ülnökből áll, akik közül egyikük a munkáltatókat, másikuk a munkavállalókat képviseli.

Társadalombiztosítási Választottbírósági Tanács

A Társadalombiztosítási Választottbírósági Tanács (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*) egy elnökből, egy, a munkaadókat képviselő ülnökből és egy, a munkavállalókat képviselő ülnökből áll.

A közigazgatási ágon belüli bíróságok

Közigazgatási Fellebbviteli Bíróság

A Közigazgatási Fellebbviteli Bíróságon (*Cour administrative*) belül egyetlen, három bíróból álló tanács működik.

Közigazgatási Bíróság

A közigazgatási bíróságon (*Tribunal administratif*) belül négy tanács működik, amelyek mindegyike három bíróból áll.

Jogi adatbázisok

Az Igazságügyi Minisztériumra, a jogi szakmákra, a jogalkotásra, a bíróságokra, a börtönökre, valamint a polgároknak nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó információk megtalálhatók az [Igazságügyi Minisztérium](#) honlapján, ahol formanyomtatványokat és híreket is találhat az érdeklődő.

Ingyenes-e az adatbázisokhoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázisokhoz való hozzáférés **ingyenes**.

Kapcsolódó linkek:

[Legilux](#)

[Igazságügyi portál](#)

[A közigazgatási ágon belüli bíróságok](#)

[Igazságügyi Minisztérium](#)

[A luxemburgi kormány](#)

Utolsó frissítés: 24/11/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Magyarország

Ez a rész Magyarország bírósági rendszeréről ad áttekintést.

A bíróságok igazgatása

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke

A bíróságok központi igazgatását az **Országos Bírósági Hivatal (OBH)** elnöke látja el, munkáját egy általános elnökhelyettes, továbbá elnökhelyettesek és az OBH segíti. Az OBH elnökének igazgatási munkáját az Országos Bírói Tanács (OBT) felügyeli. Az OBH elnöke felelős a központi igazgatásért, annak hatékonyságáért, és azért, hogy a feladatait – miként ezt a törvény rögzíti – a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával lássa el. A jogkörei gyakorlása során az OBH elnöke határozatot hoz, szabályzatot és ajánlást ad ki.

Az OBH elnökét a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával választja meg. Az OBH elnökévé csak bíró választható.

Az Országos Bírói Tanács

A bíróságok központi igazgatásának felügyeletét – testületként – az **Országos Bírói Tanács (OBT)** látja el. Az OBT székhelye Budapest, létszáma 15 fő. Hivatalból tagja a Kúria elnöke, a további 14 bírót a bírák küldötttertekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel választja meg.

A bírósági szervezet

A Magyarországon az igazságszolgáltatást az alábbi bíróságok gyakorolják:

a **Kúria**;

az **Ítéltáblák**;

a **törvényszékek**;

a **járásbíróságok** és

a **közigazgatási és munkaügyi bíróságok**.

A bíróságok **illetékességi területe** általában a közigazgatási területi beosztáshoz igazodik, és a bíróság neve jelzi a bíróság székhelyét.

Törvény által meghatározott ügyekben és módon **nem hivatásos bírák (ülők)** is részt vesznek az ítélezésben, de egyesbíróként és a tanács elnökeként csak **hivatásos bíró** járhat el.

A **hivatásos bírakat** a köztársasági elnök nevezi ki, és csak törvényben meghatározott okból és eljárás keretében mozdíthatók el tisztségükből. A bírák függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve, nem lehetnek politikai pártok tagjai, illetve nem folytathatnak politikai tevékenységet.

A bírósági hierarchia

Járásbíróságok és közigazgatási és munkaügyi bíróságok

A járásbíróságok és közigazgatási és munkaügyi bíróságok **első fokon** tárgyalják az ügyeket (2012. december 31-ig a helyi bíróságok és munkaügyi bíróságok).

A **közigazgatási és munkaügyi bíróságok** a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti, valamint munkaviszonyból és munkaviszony jellegű jogviszonyból származó ügyeket (és a törvény által hatáskörükbe utalt egyéb ügyeket) tárgyalnak.

A járásbíróságokon és közigazgatási és munkaügyi bíróságokon **csoporthatóságok** meghatározott jellegű ügyek intézésére.

Törvényszékek

A törvényszékek a törvényben meghatározott ügyekben **első fokon** járnak el, valamint a járásbíróságok és közigazgatási és munkaügyi bíróságok határozatai ellen bejelentett **fellebbezéseket** bírálják el.

A törvényszékeken **tanácsok, csoportok**, valamint **büntető, polgári, gazdasági és közigazgatási-munkaügyi kollégiumok** működnek. A különböző kollégiumok összevontan is működhetnek.

Meghatározott ügyeket **katonai tanácsok** tárgyalnak a kijelölt törvényszékeken és illetékességi területtel.

Ítéltáblák

Ítéltáblák **Debrecenben, Szegeden, Budapesten, Győrben és Pécsen** működnek. Az ítéltáblák feladata a járásbíróságok és a törvényszékek határozatai ellen előterjesztett **jogorvoslatok** elbírálása a törvényben meghatározott ügyekben, továbbá a törvény által hatáskörükbe utalt egyéb ügyek tárgyalása.

Az ítéltáblákon **tanácsok**, illetve **büntető és polgári kollégiumok** működnek.

Illetékességi területek

Szegedi Ítéltábla: Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye;

Pécsi Ítéltábla: Baranya, Somogy, Tolna és Zala megye;

Debreceni Ítéltábla: Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye;

Győri Ítéltábla: Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas és Veszprém megye;

Fővárosi Ítéltábla: Budapest, Fejér megye, Heves megye, Pest megye, Nógrád megye.

A Kúria

A **Kúria** Magyarország legfőbb bírói szerve, székhelye Budapest. A Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, és e feladata ellátása érdekében jogegységi határozatokat hoz, amelyek a bíróságokra kötelezőek.

A Kúria elnökét a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja meg az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával. A Kúria elnökévé csak bíró választható. A Kúria elnökének javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki a Kúria elnökhelyetteseit.

A Kúria

elbírálja (törvényben meghatározott ügyekben) a **törvényszékek** és az **ítéltáblák** határozatai ellen előterjesztett **jogorvoslatokat**;

elbírálja a **felülvizsgálati kérelmeket**;

a bíróságokra kötelező **jogegységi határozatokat** hoz;

joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélezési gyakorlatát;

elvi bírósági határozatokat és **elvi bírósági döntéseket** tesz közzé;

dönt az **önkormányzati rendelet** más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;

dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és

eljár a hatáskörébe tartozó **egyéb ügyekben**.

A Kúrián **ítélkező** és **jogegységi, önkormányzati, valamint elvi közzétételi tanácsok**, valamint **büntető, polgári és közigazgatási-munkaügyi kollégiumok, továbbá bírósági joggyakorlat-elemző csoportok** működnek.

Utolsó frissítés: 12/04/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Málta

Ez a szakasz a máltai bírósági rendszerről nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A máltai bírósági rendszer alapvetően **kétszintű rendszer**, amely bíró vagy törvényszéki bíró elnöklete alatt működő elsőfokú bíróságokból, valamint fellebbviteli bíróságokból áll. A felsőbbbírósági hatáskörben eljáró fellebbviteli bíróság három bíróból áll, és az egyesbíró által elnökölt elsőfokú bíróság határozatai elleni fellebbezéseket bírálja el. Az alsóbb szintű bírósági hatáskörben eljáró fellebbviteli bíróság egyesbíró elnökletével jár el, és a törvényszéki bíró által elnökölt elsőfokú bíróság határozatai elleni fellebbezéseket bírálja el. Léteznek olyan, különböző mértékű hatáskörökkel rendelkező törvényszékek is, amelyek konkrét jogterületekre szakosodtak. Az e törvényszékek határozatai elleni fellebbezések szinte mindegyikét az alsóbb szintű bírósági hatáskörben eljáró fellebbviteli bíróság tárgyalja, a többi fellebbezést pedig a felsőbbbírósági hatáskörben eljáró fellebbviteli bíróság.

A bíróságok igazgatásáért a miniszterelnök által kinevezett, a bíróságokért felelős főigazgató felel. Őt a polgári bíróságok és törvényszékek hivatalvezetője, a büntetőbíróságok és törvényszékek hivatalvezetője, a gozói bíróságok és törvényszékek hivatalvezetője, valamint a támogatási szolgáltatásokért felelős igazgató segíti.

A bíróságokért felelős főigazgató viseli a felelősséget a bírósági részleg irányításáért és igazgatásáért (ideértve a nyilvántartásokat, az irattárakat és más szolgáltatásokat), valamint ő a bírósági részleg vezetője. A bírósági részlegen feladatokat ellátó valamennyi vezető bírósági tisztségviselő a bíróságokért felelős főigazgató utasításai alapján végzi munkáját, és neki tartozik elszámolással.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Az alábbi táblázat az egyes bíróságok rövid bemutatását tartalmazza.

A bírósági hierarchia

fellebbviteli bíróság	másodfok fellebbviteli fórum	A fellebbviteli bíróság a polgári bíróságok felsőbbbírósági és alsóbb szintű bírósági hatáskörében hozott határozatai elleni fellebbezéseket tárgyalja. (i) ez a bíróság tárgyalja a polgári bíróság első kollégiuma és a polgári bíróság családjogi csoportjának határozatai elleni fellebbezéseket. (ii) szintén ez a bíróság tárgyalja a törvényszék polgári jogi hatáskörében hozott, valamint a kisösszegű perek törvényszéke és a közigazgatási törvényszékek határozatai elleni fellebbezéseket.	(i) három bíróból áll. (ii) egyesbíróként jár el.
fellebbviteli büntetőbíróság	másodfok fellebbviteli fórum	Ez a bíróság felsőbbbírósági hatáskörében eljárva a büntetőbíróság által elítélt személyek fellebbezéseit bírálja el. Ez a bíróság alsóbb szintű bírósági hatáskörében eljárva a büntetőbíróságként eljáró törvényszék által elbírált ügyekben előterjesztett fellebbezéseket tárgyalja.	három bíróból áll egyesbíróként jár el
büntetőbíróság	első fok	Ez a bíróság büntetőbíróságként jár el, és a törvényszék hatáskörét meghaladó büntetőügyeket tárgyalja.	egyesbíró elnöklétével jár el, akit kilencfős esküdtszék segíthet
polgári bíróság: a polgári bíróság első kollégiuma a polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportja a polgári bíróság családjogi csoportja	első fok	A polgári bíróság első kollégiuma jár el azon polgári és /vagy kereskedelmi jogi ügyekben , amelyek meghaladják a törvényszék hatáskörét. Alkotmányjogi hatáskörében eljár továbbá az alkotmány, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény által védett emberi jogok és alapvető szabadságok megsértésével kapcsolatos ügyekben. A polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportja önkéntes illetékességi kikötés alapján eljáró bíróság, amely szellemi fogyatékkal élő személyek cselekvőképességének korlátozása vagy cselekvőképtelenné nyilvánítása ügyében jár el, gondnokot rendel ki e személyek részére, dönt az örökség megnyitásáról, és megerősíti a végrendeleti végrehajtót. Feladata továbbá a titkos végrendeletek őrzése. Ez a bíróság jár el az összes családjogi ügyben, így a házasság érvénytelenítése, a különválás, a házasság felbontása, a tartás és a gyermekek feletti felügyeleti jog kérdésében.	egyesbíró elnöklétével jár el egyesbíró elnöklétével jár el egyesbíró elnöklétével jár el
törvényszék	első fok	Polgári ügyekben a törvényszék csak alsóbb szintű elsőfokú hatáskörrel rendelkezik, ami általában a legfeljebb 15 000 EUR összegű követelésekre korlátozódik . Büntetőügyekben a bíróság hatásköre kettős: a saját hatáskörébe tartozó ügyekben büntetőbíróságként, a büntetőbíróság hatáskörébe tartozó bűncselekmények tekintetében pedig vizsgálóbíróságként jár el. (i) Büntetőbíróság – ez a bíróság a legfeljebb hathavi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények ügyében jár el. (ii) Vizsgálóbíróság – ez a bíróság folytatja le az előzetes vizsgálatot a büntetendő cselekmények ügyében, és az ügy iratait továbbítja a főügyésznek. Ha a vádlott nem emel kifogást, a főügyész a legfeljebb tízévi szabadságvesztéssel büntetendő ügyekben tárgyalás és elbírálás céljából	egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el

		visszautalhatja az ügyet a büntetőbíróságként eljáró törvényszékhez.	
gozói törvényszék	első fok	Polgári ügyekben a gozói törvényszék kettős hatáskörrel rendelkezik: alsóbb szintű hatásköre azonos a Málta szigetén működő megfelelő bíróság hatáskörével; felsőbbbírósági hatásköre pedig – az alkotmányjogi hatáskörön kívül – azonos a máltai polgári bíróság első kollégiumának, valamint a polgári bíróság önkéntes illetékességi csoportjának hatáskörével. Büntetőügyekben a gozói törvényszék hatásköre azonos a máltai – büntetőbíróságként és vizsgálóbíróságként eljáró – törvényszék hatáskörével.	egy törvényszéki bíró elnöklétével jár el
fiatalkorúak bírósága	első fok	A fiatalkorúak bírósága tárgyalja a 16 év alatti kiskorúak elleni vádakat, és jár el a velük kapcsolatos egyéb eljárásokban, továbbá gondozást elrendelő végzéseket is hozhat.	egy törvényszéki bíró elnöklétével és két tag részvételével jár el
kisösszegű perek törvényszéke	első fok	Ez a törvényszék egyszerűsített eljárásban, méltányossági és jogi elvek alapján dönt a 5 000 EUR összegnél alacsonyabb pénzkövetelések ügyében.	egy döntőbíró elnöklétével jár el

Jogi adatbázisok

Több online szolgáltatás is elérhető az [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#) hivatalos kormányzati honlapján keresztül. A máltai és angol nyelven elérhető honlap a minisztériumról, a bíróságokról, a bírósági rendszerről és a bírákról, a Főügyészi Hivatalról, a bírósági szolgáltatásokról és a jogi szolgáltatásokról tartalmaz információkat.

Az alábbi linkek az igénybe vehető, különböző bírósági és jogi szolgáltatásokra mutatnak:

- [Igazságügyi, Kulturális és Helyi Önkormányzati Minisztérium](#)
- [Bírósági szolgáltatások](#)
- [Bírósági szolgáltatások - ítéletek online](#)
- [Bírósági szolgáltatások - bírósági eljárások](#)
- [Bírósági szolgáltatások - teremhasználat](#)
- [Bírósági szolgáltatások - statisztikák](#)
- [Bírósági szolgáltatások - bírósági árverés](#)
- [Bírósági szolgáltatások - polgári jogi nyomtatványok \(máltai nyelven\)](#)
- [Bírósági szakértők](#)
- [Jogi szolgáltatások \(máltai jogszabályok\)](#)

Utolsó frissítés: 04/05/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Hollandia

Ez az oldal áttekintést nyújt a holland bírósági rendszerről.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszerek

A bíróságok igazgatása

Az **Igazságszolgáltatási Tanács** (*Raad voor de rechtspraak*) a bírósági rendszer része, magának a Tanácsnak az igazságszolgáltatás azonban nem feladata. A Tanács számos feladatot vett át az igazságügyi minisztertől. Ezek operatív jellegű feladatok, így többek között a költségvetés-elosztás, a pénzügyi gazdálkodás felügyelete, a személyzeti politika, az információs és kommunikációs technológiák és az elhelyezés. A Tanács segíti a bíróságokat az e területeken felmerülő feladataik végrehajtásában. Emellett feladata a bírósági rendszer minőségének javítása és az olyan új jogszabályokkal kapcsolatos tanácsadás, amelyek az igazságszolgáltatásra is kihatással vannak. A Tanács társadalmi és politikai vitákban a bírói kar szóvivőjeként is eljár. A Tanács feladatai (a szó legtágabb értelmében vett) operatív kérdésekhez, költségvetési kérdésekhez, valamint az igazságszolgáltatás minőségi szempontjaihoz kapcsolódnak.

Kulcsszerepet tölt be a bírósági rendszer költségvetésének előkészítésében, végrehajtásában és az azzal való elszámolásban. A költségvetési rendszer alapja a Tanács által fenntartott munkateher-mérési rendszer. A Tanács ösztönzi és felügyeli a bíróságok napi működését érintő operatív eljárások kidolgozását. Konkrét feladatai közé a személyzeti politika, az elhelyezés, az információs és kommunikációs technológiák és a külkapcsolatok tartoznak. A Tanács számos jogszabályban foglalt hatásköre lehetővé teszi számára e feladatok végrehajtását. A működési politika tekintetében például hatáskörrel rendelkezik kötelező erejű általános utasítások kiadására, igaz, e hatáskörét a lehető legtrókéban gyakorolja.

A Tanács felelősségi körébe tartozik az igazságügyi és a bírósági tisztviselők felvétele, kiválasztása és képzése. E területeken feladatait a bírósági tanácsokkal (*raden van de gerechten*) rendszeresen konzultálva látja el. A Tanácsnak jelentős befolyása van a bírói tanácsok tagjainak kinevezésében is. Az igazságszolgáltatási rendszer minősége tekintetében a Tanács feladatai közé tartozik az egységes jogalkalmazás előmozdítása és az igazságszolgáltatás minőségének javítása. A bírósági határozatok tartalmában mutatkozó átfedésekre figyelemmel e területen a Tanács nem rendelkezik kötelező hatáskörrel.

A Tanácsnak általános tanácsadó szerepe is van. Tanácsot ad a kormánynak azokkal az új jogszabályokkal kapcsolatban, amelyek kihatással vannak a bírósági rendszerre. Ez a bírósági tanácsok tagjaival folytatott folyamatos konzultáció alapján zajlik.

Bár a Tanács formális hatáskörökkel is rendelkezik, a Tanács és a bíróságok közötti kapcsolat nem tekintendő hierarchikusnak. A Tanács elsődleges célja, hogy támogassa a bíróságokat feladataik ellátásában. A különböző feladatok megfelelő teljesítésének érdekében a Tanács rendszeresen konzultál a bírósági elnökökkel, operatív igazgatókkal, kollégiumvezetőkkel és a képviselők bizottságával (*College van afgevaardigden* – a bíróságok képviselőiből álló tanácsadó testület).

A bíróságok típusai – rövid ismertető

Körzeti bíróságok (*rechtbanken*)

Hollandia 11 igazságügyi körzetre (*arrondissementen*) oszlik, melyek mindegyike saját bírósággal rendelkezik. Mindegyik bírósághoz több helyi bíróság (*kantonlocaties*) tartozik. A körzeti bíróság legalább négy kollégiumból (*sectoren*) áll. Ezek között mindig szerepel a közigazgatási, a polgári, a büntetőügyi és a fellebbviteli ügyszak. A családjogi ügyekkel és a fiatalokéval gyakran külön részleg foglalkozik, mint ahogy bizonyos esetekben a külföldieket érintő ügyekkel is. A bíróság elnöksége (*bestuur van het gerecht*) szabadon dönt ezekben a kérdésekben.

Ügyszakok

Helyi bíróságok

Az állampolgárok viszonylag egyszerűen tudják ügyeiket a helyi bíróság elé vinni. Ez azt jelenti, hogy jogukban áll saját ügyükben érvelni, és nem szükséges ügyvéddel képviseltetni magukat a bíróságon. A polgári jog tekintetében minden bérleti, adásvételi és foglalkoztatási ügyet, és minden, legfeljebb 25 000 EUR pertárgyértékű jogvitát a helyi bíróság tárgyal.

A büntetőjog területén a helyi bíróságnak kisebb súlyú bűncselekmények esetén van hatásköre. Ezek gyakran olyan ügyek, amelyekben a rendőrség vagy az ügyész vádalkut javasolt. Ha e javaslatot a vádlott elutasítja, az ügy a helyi bíróság elé kerül. A helyi bíróság általában közvetlenül a tárgyalást követően szóbeli ítéletet hirdet.

Büntetőjog

A büntető ügyszakban dolgozó bírák elé mindazok a büntetőügyek kerülnek, amelyekben a helyi bíróság nem rendelkezik hatáskörrel. Ezeket az ügyeket egyesbíró vagy három bíróból álló teljes tanács tárgyalja. A teljes összetételű tanács a bonyolultabb ügyek mellett minden olyan ügyet tárgyal, amelyben az ügyész egy évnél hosszabb szabadságvesztés-büntetést kér.

Polgári jog/családjog

A polgári ügyszakban olyan ügyeket is tárgyalnak, amelyek nem tartoznak kifejezetten a helyi bíróság hatáskörébe. Ezek többségében egyesbíró hoz határozatot, de a bonyolultabb ügyekkel itt is három bíróból álló teljes tanácsok foglalkoznak. Egyes körzeti bíróságok külön ügyszakban tárgyalják a családjogi ügyeket és a fiatalokéit. Ezt a lehetőséget akkor alkalmazzák, ha az ilyen ügyek száma jelentős.

Közigazgatási jog (*bestuursrecht*)

Kevés kivételtől eltekintve a közigazgatási jogvitákat a körzeti bíróság tárgyalja; sok esetben a közigazgatási ügyszakban történő tárgyalást a közigazgatási hatóságok előtti kifogásolási eljárás előzi meg. Ezeket az ügyeket általában egyesbíró tárgyalja, de a körzeti bíróság itt is dönthet úgy, hogy a bonyolult vagy alapvető kérdéseket érintő ügyekben háromtagú tanács jár el. Ha az adott körzeti bíróságon nincs külön ügyszak a külföldieket érintő ügyek kezelésére, az ilyen ügyekkel a közigazgatási ügyszakban vagy annak valamely részlegén foglalkoznak. A köztisztviselőket és a szociális biztonsági kérdéseket érintő ügyekben a fellebbezés egy szakosított fellebbviteli bíróság – a központi fellebbviteli bíróság (*Centrale Raad van Beroep*) – hatáskörébe, míg a legtöbb egyéb esetben az Államtanács közigazgatási bírósági részlegének (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*) hatáskörébe tartozik.

Fellebbviteli bíróságok (*gerechtshoven*)

A 11 bírósági körzet az alábbi négy fellebbviteli bíróság valamelyikének területi illetékessége alá tartozik: Hága, Amszterdam, Arnhem-Leeuwarden, valamint 's-Hertogenbosch. A büntetőjog és a polgári jog vonatkozásában a fellebbviteli bíróságok bírái csak olyan ügyekkel foglalkoznak, amelyekben a körzeti bíróság által hozott ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be. A fellebbviteli bíróság újra megvizsgálja az ügy tényállását és levonja saját következtetéseit. A legtöbb esetben a fellebbviteli bíróság határozata Hollandia Legfelsőbb Bíróságához (*Hoge Raad der Nederlanden*) benyújtott megsemmisítés iránti kérelem útján megtámadható. A büntetőügyek és a polgári ügyek mellett a fellebbviteli bíróság az adómegállapítások elleni valamennyi fellebbezéssel is foglalkozik.

Szakosított bíróságok

A **Központi Fellebbviteli Bíróság** (*Centrale Raad van Beroep*) olyan fellebbviteli fórum, amely elsősorban a szociális biztonsági ügyekben és közszolgálati ügyekben jár el. E területeken a Központi Fellebbviteli Bíróság a legfelsőbb bírói fórum. A bíróság székhelye Utrechtben van.

A **Kereskedelmi és Ipari Fellebbviteli Bíróság** (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) olyan szakosított közigazgatási bíróság, amely a társadalmi-gazdasági tárgyú közigazgatási jogi jogvitákban dönt. Emellett ez a fellebbviteli bíróság konkrét törvényekhez – például a versenyjogi törvényhez (*Mededingingswet*) vagy a távközlési törvényhez (*Telecommunicatiewet*) – kapcsolódó fellebbezésekről is dönt. A bíróság székhelye Hágában van.

Legfelsőbb Bíróság (*Hoge Raad*)

Hollandia Legfelsőbb Bírósága – amelynek székhelye Hágában van – azt vizsgálja, hogy az alacsonyabb szintű bíróság határozata meghozatala során megfelelően alkalmazta-e a jogot. Ebben a szakaszban az alacsonyabb szintű bíróság által megállapított tényállást már nem vizsgálják. A semmisségi kérelem ezért jelentős szerepet tölt be a jog egységességének előmozdításában.

Jogi adatbázisok

További információk a [holland igazságszolgáltatási rendszerről](#) szóló általános honlapon találhatóak.

Az ítélezési gyakorlatot egy közös [ítélet-adatbázis](#) tartalmazza.

Díjmentes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a hozzáférés **díjmentes**.

Kapcsolódó linkek:

[A holland igazságszolgáltatási rendszer](#)

Utolsó frissítés: 13/05/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatások a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Ausztria

A portál e szakasza áttekintést nyújt az ausztriai bíróságokról.

Az igazságszolgáltatási rendszer felépítése – bírósági rendszer

A jogalkotó és a végrehajtó ágak mellett a jogállam harmadik hatalmi ága az igazságszolgáltatás. Az igazságszolgáltatás a végrehajtó hatalmi ággal együtt biztosítja, hogy a törvényeknek érvényt szerezzenek. Az igazságszolgáltatás minden szinten elválik a végrehajtástól. A bíróságok olyan állami intézmények, amelyeket jogszabály hoz létre, és amelyek független és semleges bírákból állnak, akiket nem lehet hivatalukból elmozdítani. A bírák kizárólag a törvények alapján hozzák meg döntéseiket, formális eljárás keretében és külső befolyástól mentesen.

Az igazságszolgáltatási rendszer a polgári jogi igényekről és büntetőjogi vádakról döntő **rendes bíróságokból** (*ordentliche Gerichte*), közigazgatási bíróságokból (*Verwaltungsgerichte*), és az alkotmánybíróságból (*Verfassungsgerichtshof*) áll. A rendes bíróságokhoz tartoznak a kerületi és a regionális bíróságok (*Bezirks- und Landesgerichte*), a regionális felsőbíróságok (*Oberlandesgerichte*), és a polgári és büntetőügyekben végső fokon eljáró legfelsőbb bíróság (*Oberster Gerichtshof*). Minden tartományban működik közigazgatási bíróság. Ezenkívül Bécsben található a szövetségi illetékességgel rendelkező szövetségi közigazgatási bíróság (*Bundesverwaltungsgericht*) aminek Grazban, Linzben és Innsbruckban is van irodája, és a szövetségi pénzügyi bíróság (

Bundesfinanzgericht). A legfelsőbb közigazgatási bíróság (Verwaltungsgerichtshof) tárgyalja a közigazgatási bíróságok határozataival szembeni fellebbezéseket végső fokon.

Az **ügyészségek** (Staatsanwaltschaften) a bíróságoktól elkülönülő különleges szervek. Elsődleges feladatuk a közérdek védelme a büntető igazságszolgáltatásban. Az ügyészségek a büntetőeljárás során irányítják az előzetes nyomozást, vádat emelnek és lefolytatják a védeljüket. Az ügyészeket a rendes bírósági rendszer részének tekintik, de követniük kell feleltetéseik utasításait. Az utasítási hierarchia élén az igazságügyminiszter áll, aki feladatai ellátása során a parlamentnek felel. Az utasításokat meg kell indokolni, és írásban kell kiadni, mivel bekerülnek az aktába. A **büntetés-végrehajtási intézetek** (Justizanstalten) felelősek a szabadságvesztés-büntetések és a szabadságelvonással járó intézkedésre vonatkozó egyéb határozatok végrehajtásáért. Ezek az intézetek felelősek az előzetes letartóztatásért, a szabadságvesztés-büntetésekért és minden megelőző fogvatartási intézkedésért (Maßnahmenvollzug). A büntetés-végrehajtási intézetek lehetnek az előzetes letartóztatásokat végrehajtó regionális létesítmények (Landesgerichtliche Gefangenenhäuser), a szabadságvesztés-büntetéseket végrehajtó korrekciós központok (Strafvollzugsanstalten für den Vollzug von Freiheitsstrafen), vagy biztonságos pszichiátriai központok (Forensisch Therapeutische Zentren). A korrekciós központok közé tartoznak a fiatalok, illetve a nők részére fenntartott különleges javítóintézetek (Sonderanstalten). A modern korrekciós központok azon az elven működnek, hogy megfosztják a fogvatartottakat a szabadságuktól, de a céljuk, hogy segítsék őket abban, hogy törvénykövető állampolgárrá váljanak, akik képesek alkalmazkodni a közösségben való élethez, és megakadályozzák, hogy a bűnözői hajlam felülkerekedjen bennük (rehabilitáció). A központnak ezen kívül támogatnia kell az elítélteket annak megértésében, hogy az elítélésükhöz vezető magatartás miért elfogadhatatlan társadalmilag.

A **pártfogó felügyelet** (Bewährungshilfeeinrichtungen) gondoskodik a feltételes büntetéssel sújtott személyekről és a feltételesen szabadlábra helyezett foglyokról. Ezeket a feladatokat nagyrészt magánegyesületekre ruházták át, amelyek azonban a Szövetségi Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartoznak.

Szigorúan véve Ausztriában az igazságszolgáltatás a rendes bíróságokból, az ügyészi karból, a büntetés-végrehajtási intézetekből és a pártfogó felügyeletből áll. Az igazságszolgáltatási rendszer csúcán a szövetségi igazságügyi miniszter áll, mint legfelsőbb hatóság. Ő vezeti a **Szövetségi Igazságügyi Minisztériumot**. A szövetségi igazságügyi miniszter a szövetségi kormány tagja, feladata a minisztérium politikai irányítása és koordinációja, és az összes kapcsolódó szerv és szervezeti egység átfogó felügyelete.

A rendes bíróságok több szintre oszthatók:

Kerületi bíróságok (Bezirksgerichte)

Regionális bíróságok (Landesgerichte), más néven elsőfokú bíróságok (Gerichtshöfe erster Instanz)

Regionális felsőbíróságok (Oberlandsgerichte), más néven másodfokú bíróságok (Gerichtshöfe zweiter Instanz)

Legfelsőbb Bíróság (Oberster Gerichtshof)

Jogi adatbázisok

Az [osztrák igazságügyi portál](#) általános tájékoztatást nyújt az osztrák igazságszolgáltatási rendszerről.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az [osztrák igazságügyi portálhoz](#) való hozzáférés ingyenes.

Utolsó frissítés: 25/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [pl](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Lengyelország

Ez az oldal Lengyelország bírósági rendszeréről ad áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A lengyel alkotmány VIII. fejezete foglalkozik a bíróságokkal és törvényszékekkel, és felsorolja a Lengyelországban az igazságszolgáltatás ellátásával megbízott szerveket, amelyek a következők:

a Legfelsőbb Bíróság (Sąd Najwyższy)

a rendes bíróságok (sądy powszechne)

a közigazgatási bíróságok (sądy administracyjne)

a katonai bíróságok (sądy wojskowe).

A bíróságok igazgatása

A bíróságok típusai – rövid leírás

A **rendes bíróságok** közé a fellebbezési bíróságok (sądy apelacyjne), valamint a területi (sądy okręgowe) és a kerületi (sądy rejonowe) bíróságok tartoznak. Ezek a bíróságok többek között büntető, polgári, családjogi, fiatalokékkal kapcsolatos, kereskedelmi jogi, munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben ítéleznek – mindazon ügyek kivételével, melyek különleges bíróság (pl. katonai bíróság) hatáskörébe tartoznak. Szintén a rendes bíróságok vezetik a földhivatali és jelzálog-nyilvántartásokat, valamint a zálogjogi nyilvántartást, az országos bírósági nyilvántartást és az országos bűnügyi nyilvántartást.

A **közigazgatási bíróságok** közé a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (Naczelny Sąd Administracyjny) és a regionális közigazgatási bíróságok – vajdaságokként vagy régióként egy bíróság (województwie sądy administracyjne) – tartoznak.

A **Legfelsőbb Bíróság** (Sąd Najwyższy) Lengyelország legfőbb bírósági szerve. Az egyéb bíróságok határozatainak felülvizsgálata útján biztosítja a jogszabály-értelmezés és a jogalkalmazás következetességét. A Legfelsőbb Bíróság nem rendes bíróság.

A lengyel jogrendszerben az **Alkotmánybíróság** (Trybunał Konstytucyjny) nem tartozik a rendes bíróságok közé. Az Alkotmánybíróság az alábbi kérdésekben ítélez:

a nemzeti jogszabályok és a nemzetközi szerződések alkotmányossága

a nemzeti jogszabályok azon nemzetközi szerződéseknek való megfelelése, amelyeket ratifikálásuk előtt a parlamentnek jóvá kell hagynia

a központi állami szervek által alkotott jogi rendelkezések, a ratifikált nemzetközi szerződések és a nemzeti törvények alkotmánynak való megfelelése

a politikai pártok céljainak és tevékenységének alkotmányossága

alkotmányossági panaszok.

Az **Állambíróság** (Trybunał Stanu) a legmagasabb állami funkciókat betöltő (vagy a múltban betöltött) személyek ellen az alkotmány vagy más jogszabály megsértése miatt indított ügyekben ítélez.

A bírósági hierarchia

Kerületi bíróságok (*sądy rejonowe*) – általában elsőfokú bíróság

Területi bíróság (*sądy okręgowe*) – fellebbviteli, illetve egyes esetekben elsőfokú bíróság

Fellebbviteli bíróság (*sądy apelacyjne*) - fellebbezés

Legfelsőbb Bíróság (*Sąd Najwyższy*) – legfőbb igazságszolgáltatási szerv.

Jogi adatbázisok

A rendes bíróságokról szóló információkra, a bíróságok internetes oldalaira és elérhetőségükre (cím, telefonszám, e-mail stb.) mutató linkeket a [Lengyel Igazságügyi Minisztérium \(tájékoztató a bíróságokról\)](#) weboldalán találja.

Utolsó frissítés: 10/12/2012

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Portugália

Ez a szakasz a portugál bírósági rendszerről nyújt áttekintést.

Bíróságok – Általános alapelvek

A portugál alkotmány 202. és azt követő cikkei meghatározzák az igazságszolgáltatásra vonatkozó alapelveket és a portugál bíróságok tevékenységét. A bíróságok független szervek, amelyek hatáskörébe tartozik a nép nevében történő igazságszolgáltatás. Feladatuk az állampolgárok jogainak és jogos érdekeinek védelme, a demokratikus jogállamiságot sértő cselekmények megtiltása, valamint a köz- vagy magánjogi jogviták eldöntése.

A bíróságok függetlenek és csak a törvénynek vannak alárendelve. Határozataik kötelező erővel bírnak az összes köz- és magánjogi jogalanyra, és elsőbbséget élveznek minden más hatóság döntésével szemben.

A bírósági tárgyalások nyilvánosak, kivéve, ha az emberi méltóság, a közérkölc védelme, vagy az eljárás megfelelő lefolytatásának biztosítása érdekében az érintett bíróság indokolt, írásos végzés útján másként dönt.

Az igazságszolgáltatás szervezete – a bírósági rendszer

Az Alkotmány 209. és ezt követő cikkei alapján Portugáliában kétféle bíróság működik: a polgári bíróságok és a közigazgatási bíróságok. Rendelkezik továbbá más bíróságokról is: az Alkotmánybíróságról (*Tribunal Constitucional*), a Számvevőszékről (*Tribunal de Contas*), választottbíróságokról (*tribunais arbitrais*) és békebíróságokról (*juílgados de paz*).

A polgári és büntető hatáskörrel bíró rendes bíróságok rendszere három szintre tagolódik. A hierarchiában fentről lefelé haladva, csökkenő illetékességi terület szerint ezek a következők: a Legfelsőbb Bíróság (*Supremo Tribunal de Justiça*, amelynek illetékessége az egész országra kiterjed), a fellebbviteli bíróságok (*tribunais da relação*, bírósági kerületenként egy, valamint kettő a portói bírósági kerületben) és a körzeti bíróságok (*tribunais de comarca*, első fok).

Az elsőfokú rendes bíróságok három kategóriába tartoznak a kereset tárgyától és a perértéktől függően: általános hatáskörű bíróságok, szakosított hatáskörű bíróságok (büntetőügyek, családjogi ügyek, kiskorúak ügyei, munkajogi ügyek, kereskedelmi jogi ügyek, tengerészeti ügyek és a büntetés-végrehajtás) vagy különleges hatáskörűek (polgári, büntető vagy összevont divíziók, polgári vagy büntető úgyszakok; kiskorúak ügyeivel foglalkozó polgári vagy büntető úgyszakok).

A közigazgatási bíróságok közé tartoznak az elsőfokú közigazgatási és adóügyi bíróságok, a központi közigazgatási bíróságok (északi és déli), valamint a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*Supremo Tribunal Administrativo*, országos illetékességgel).

A bíróságok közötti hatásköri és illetékességi összeütközéseket jogszabályi előírások alapján a *Tribunal de Conflitos* oldja fel.

A bíróságok típusai – rövid ismertető

A portugál jogrendszerben a következő típusú bíróságok működnek:

Az Alkotmánybíróság, amelynek fő feladata a törvények és egyéb jogszabályok alkotmányosságának vagy jogszerűségének megítélése, valamint a mulasztásos alkotmánysértés megállapítása;

A Számvevőszék a legmagasabb szintű testület, amelynek hatáskörébe a közkiadások jogszerűségének vizsgálata, valamint jogszabályi előírások alapján hozzá benyújtandó pénzügyi beszámolók ellenőrzése tartozik;

A rendes bíróságok, amelyek polgári- és büntetőügyekben általános hatáskörrel bírnak, minden más olyan ügyben is eljárnak, amelyek nem tartoznak más bíróság hatáskörébe. Ide tartozik a Legfelsőbb Bíróság, a másodfokú bíróságok (főszabály szerint a fellebbviteli bíróságok) és az elsőfokú bíróságok (főszabály szerint a körzeti bíróságok).

A közigazgatási és adóügyi bíróságok, amelyek feladata a közigazgatási és adóügyi jogviták eldöntése. Ide tartozik a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság, a központi közigazgatási bíróságok, a körzeti közigazgatási bíróságok és az adóügyi bíróságok.

A békebíróságok sajátos bíróságok, amelyek az 15 000 eurót meg nem haladó pertárgyértékű polgári jogviták elbírálására rendelkeznek hatáskörrel.

A háború idején haditörvényszékek (*tribunais militares*) is felállíthatók.

Hasznos linkek

[Alkotmánybíróság](#)

[Számvevőszék](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

[Lisszaboni Fellebbviteli Bíróság](#)

[Portói Fellebbviteli Bíróság](#)

[Coimbrai Fellebbviteli Bíróság](#)

[Guimarães-i Fellebbviteli Bíróság](#)

[Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság](#)

[Déli Központi Közigazgatási Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 29/01/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Románia

A portál e szakasza áttekintést nyújt Románia bíróságairól.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszer

A romániai bírósági rendszer alapelveit, felépítését és szervezetét a **román alkotmány** és a bíróságok szervezetéről szóló 304/2004. sz. **törvény** határozza meg.

A bírósági rendszer az alábbi bíróságokból épül fel:

Legfelsőbb Semmitő- és Ítéloszék;

fellebbviteli bíróságok;

törvényszékek;

szakosított törvényszékek;

körzeti bíróságok, valamint

katonai bíróságok.

A bíróságok hierarchiája

A [Legfelsőbb Semmitő- és Ítéloszék](#) Románia **legfelsőbb bíróságaként** működik. Gondoskodik a jogszabályok egyéb bíróságok általi egységes értelmezéséről és alkalmazásáról.

A **15 fellebbviteli bíróság** illetékességi területén törvényszékek és szakosított törvényszékek működnek.

A **42 törvényszék** a megyék szintjén, valamint Bukarestben került felállításra, székhelyük főszabály szerint a megyeszékhelyeken található.

A **4 szakosított törvényszék** a gyermekeket érintő és családjogi ügyek, illetve a kereskedelmi ügyek elbírálására létrehozott különleges bíróságként működik (1, illetve 3).

A törvényszékek illetékességi területén **176 körzeti bíróság** működik.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A 42 törvényszék mindegyikének illetékességi területén több bíróság végez igazságszolgáltatási tevékenységet.

A **176 működő bíróság** mindegyike megyei szinten, illetve Bukarest kerületeiben került felállításra.

Az egyes bíróságokat az irányítási jogkörrel felruházott elnök vezeti. A bíróságok szakosított kollégiumait a kollégium elnöke vezeti. A bíróság irányításával kapcsolatos általános kérdésekről minden bíróságon egy-egy vezető bizottság határoz.

A **katonai bíróságok** a következők: 4 katonai törvényszék, bukaresti területi katonai törvényszék és bukaresti katonai fellebbviteli bíróság. Minden katonai törvényszék a katonai egységek jogállásával rendelkezik.

A [Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa](#) a bírák függetlenségét garantáló alkotmányos szerv. Gondoskodik továbbá a jogszabályok, valamint az alkalmazási és szakmai etikai követelmények betartásáról a bírói és az ügyészi hivatás gyakorlása során.

Az [Igazságügyi minisztérium](#) hozzájárul a bírósági rendszer megfelelő működéséhez, biztosítja az igazságszolgáltatás mint közszolgáltatás megfelelő feltételekkel történő működését, valamint védelmezi a jogrendet, az állampolgárok jogait és szabadságait.

Jogi adatbázisok

Az alábbi jogi adatbázisok érhetők el az interneten:

a Legfelsőbb Semmitő- és Ítéloszék a saját [weboldalán](#) közzéteszi ítélezési gyakorlatát;

A bíróságok a bírósági portálon közzéteszik határozataik összefoglalását. Lásd például a [bukaresti fellebbviteli bíróság határozatainak összefoglalását](#);

A romániai **Jogalkotási Tanács** által üzemeltetett és fenntartott [romániai jogi adatbázis](#) az összes romániai jogszabályt tartalmazza (törvények, kormányrendeletek, kormányhatározatok stb.).

Ingyenes-e a jogi adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a jogi adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Kapcsolódó linkek

[Az igazságszolgáltatás szervezete – Románia](#)

[A hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság megtalálása](#)

Utolsó frissítés: 10/02/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [sl](#)

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Szlovénia

Ez az oldal Szlovénia bírósági rendszeréről nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A Szlovák Köztársaságban minden bíróság rendes bíróság, és az alkotmányosság, a függetlenség és a jogállamiság elvével összhangban ítélik meg.

A bíróságok típusai – rövid leírás

Az egységes bírósági rendszer általános hatáskörű, illetve szakosított bíróságokból épül fel.

Az általános hatáskörű bíróságok közé tartozik **44 helyi, 11 körzeti és 4 felsőbbbíróság**, valamint a **Legfelsőbb Bíróság**.

A szakosított bíróságok közé tartozik **3 munkaügyi bíróság**, 1 munkaügyi és **szociális bíróság** és egy munkaügyi és szociális felsőbbbíróság (amelyek munkaügyi és társadalombiztosítási jogvitákban döntenek), valamint a **közigazgatási bíróság**, amely közigazgatási jogvitákban nyújt jogvédelmet és felsőbbbírósági jogállással bír.

Az **államügyészség** különleges helyet foglal el az igazságszolgáltatás rendszerében, mivel független állami hatóság, de a végrehajtó hatalmi ágnak is része.

A legfőbb államügyészt a Nemzetgyűlés nevezi ki.

Az **Alkotmánybíróság** a legfőbb bírói hatóság az alkotmányosság, a jogérvényesség, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelmében. Hatalmában áll jogszabályokat megsemmisíteni valamely jogi aktus egészének vagy részének hatályon kívül helyezésével.

Az alkotmánybírákat a Nemzetgyűlés nevezi ki a köztársasági elnök javaslata alapján. Kilenc bírát választanak kilencéves időtartamra, és a bírák nem választhatók újra. Állami hatóságok nem jogosultak beavatkozni az Alkotmánybíróság, a szakosított és általános hatáskörű bíróságok bíráinak munkájába és ítéleteibe.

Jogi adatbázisok

A szlovéniai bíróságokra vonatkozó további információk [a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának hivatalos weboldalán](#) található.

Kapcsolódó linkek

[Igazságszolgáltatási szervek](#)

Utolsó frissítés: 02/11/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Szlovákia

Ez a rész Szlovákia bírósági rendszeréről ad áttekintést.

A bírói hatalom gyakorlása

Szlovákiában a bírói hatalmat a **rendes bíróságok** és a **Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága** (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) gyakorolja.

Szlovákiában a bírói hatalmat független és pártatlan bíróságok gyakorolják. A bírói hatalom gyakorlása minden szinten a többi állami szervtől elkülönítve történik.

A bíróságok elnökei felelősek a bírói hatalom gyakorlásáért.

A bíróságok igazgatása

Szlovákiában a bíróságok igazgatását a törvény által meghatározott mértékben a szlovák igazságügyi minisztérium és az egyes bíróságok elnökei végzik – ez utóbbiak egyben a bíróság irányításáért is felelősek. A törvény által meghatározott mértékben a bíróságok igazgatásában az egyes bíróságok adminisztratív igazgatói és a Szlovák Köztársaság Bírói Tanácsa is részt vesz.

A bíróságok típusai – rövid ismertető

A rendes bíróságok rendszere

kerületi bíróságok (*okresné súdy*) (54)

regionális bíróságok (*krajské súdy*) (8)

a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*)

Szakosított Büntetőbíróság (*Špecializovaný trestný súd*)

A bírósági hierarchia

A bíróságokról és egyes egyéb törvények módosításáról szóló, módosított 757/2004 sz. törvény értelmében:

A kerületi bíróságok elsőfokú bíróságként járnak el polgári és büntetőügyekben, kivéve, ha a bírósági eljárásokra vonatkozó szabályozások eltérően rendelkeznek.

A kerületi bíróságok járnak el választási ügyekben is, amennyiben külön jogi rendelkezés ezt írja elő.

A regionális bíróságok járnak el másodfokú bíróságként a kerületi bíróságok által első fokon elbírált polgári és büntetőügyek esetében.

A bírósági eljárásokra vonatkozó szabályozások határozzák meg, hogy a regionális bíróságok mely polgári és büntetőügyekben járnak el elsőfokú bíróságként.

Egyéb külön jogszabályi rendelkezés hiányában a regionális bíróságok járnak el elsőfokú bíróságként közigazgatási ügyekben.

A regionális bíróságok külön jogszabályi rendelkezések (pl. a személyes adatoknak az informatikai berendezések jogosulatlan használatával szembeni védelméről és egyes egyéb törvények módosításáról szóló 166/2003 sz. törvény és a lehatalgás elleni védelemről szóló törvény) alapján egyéb ügyekben is eljárhatnak.

A Legfelsőbb Bíróság hatásköre az alábbi ügyekre terjed ki:

a regionális bíróságok és a Szakosított Büntetőbíróság határozataival szembeni rendes jogorvoslat;

a járásbíróságok, a regionális bíróságok, a Szakosított Büntetőbíróság és a Legfelsőbb Bíróság határozataival szembeni rendkívüli jogorvoslat;

valamely ügynek az illetékes bíróságtól eltérő bírósághoz történő áthelyezése, amennyiben a bírósági eljárásokról szóló rendelkezések ezt írják elő; egyéb esetek, amennyiben azt törvény vagy nemzetközi szerződés írja elő.

A Legfelsőbb Bíróság hatáskörébe tartozik a bíróságok által meghozott **jogerős ítéletek felülvizsgálata**.

A Legfelsőbb Bíróság előmozdítja továbbá a törvények és egyéb jogilag kötelező erejű rendelkezések **egységes értelmezését és következetes alkalmazását**: saját ítélkezési tevékenységén keresztül,

a törvények és egyéb általános jogilag kötelező erejű rendelkezések értelmezésének egységesítését célzó vélemények elfogadásával,

a különös fontossággal bíró jogerős bírósági határozatok közzétételével a Legfelsőbb Bíróság véleményeinek gyűjteményében és a Szlovák Köztársaság bírósági határozatai között.

Jogi adatbázisok

További információk a [Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának](#) honlapján találhatóak.

Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 12/05/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fi](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Finnország

Ez a rész a finnországi bírósági rendszerről nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Tág értelemben véve a finn bírósági rendszer a következőkből áll:

független bíróságok; általános, közigazgatási és szakosított bíróságok;

bűnüldöző hatóságok;

a végrehajtással foglalkozó hatóságok (amelynek feladata az ítéletek végrehajtása);

a szabadságvesztéssel foglalkozó hatóságok (amelybe beletartozik a szabadságvesztést kiszabó ítéletek végrehajtása is);

állami jogi segítségnyújtás, ügyvédek és engedéllyel rendelkező jogi tanácsadók.

Az igazságszolgáltatás utalhat kizárólag a bíróságokra.

A finn **Alkotmány 98. cikke** sorolja fel a különböző bíróságokat. A rendes bíróságok a következők: a Legfelsőbb Bíróság, a fellebbviteli bíróságok és a körzeti bíróságok. Az általános közigazgatási bíróságok a következők: a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság és a helyi közigazgatási bíróságok.

A legfelsőbb igazságszolgáltatási hatáskört polgári és büntetőügyekben [a Legfelsőbb Bíróság](#), közigazgatási ügyekben pedig [a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság](#) gyakorolja. A két legfelsőbb bíróság működési körében emellett felügyeletet gyakorol a jogszabályok alkalmazása fölött. Finnországban szakosodott bíróságok is vannak, ezekről külön törvények rendelkeznek.

A bírák független és autonóm helyzetét az Alkotmány egyik rendelkezése biztosítja, amely szerint bíró csak bírósági határozattal mozdítható el hivatalából. A bírák beelevezésük nélkül csak akkor helyezhetők át másik állás helyre, ha az áthelyezés a bírósági rendszer átszervezésének részét képezi.

Az **Alkotmány 21. cikke** szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét – késelem nélkül és megfelelő módon – törvényes hatáskörrel rendelkező bíróság vagy valamely más hatóság tárgyalja. A 21. cikk (2) bekezdése értelmében a nyilvánosságra hozatal, a meghallgatáshoz és az indokolással ellátott határozathoz való jog, valamint az adott határozat megfellebbezéséhez való jog a tisztességes bírósági eljárás és a megfelelő ügyintézés egyéb garanciáihoz hasonlóan a törvény erejénél fogva biztosított. Ez a cikk a bírói tevékenység tekintetében egyes minőségi követelményeket is meghatároz.

A bíróságok igazgatása

A bírósági igazgatással és a bíróságokat érintő fejlesztésekkel kapcsolatos kötelezettségek és feladatok jelentős része elsősorban az Igazságügyi Minisztérium hatáskörébe tartozik.

Kiegészítő információk

[A finn bíróságok honlapja](#) tartalmaz információt a finn bírósági rendszerről. Ez egy egyablakos portál azok számára, akik a bíróságokra, ügyészekre, végrehajtókra, jogsegélyirodákra vonatkozóan keresnek tájékoztatást.

A honlapon például a fellebbviteli és közigazgatási bíróságok legfrissebb ítélezési gyakorlata is megtalálható.

Az ingyenes [Finlex adatbázisban](#) a bíróságok ítélezési gyakorlata, a finnországi törvények elektronikus változata, továbbá a finn törvények és határozatok fordítása is megtalálható.

Utolsó frissítés: 19/05/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sv](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Svédország

Ez az oldal a svédországi bírósági rendszerről nyújt tájékoztatást.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

A bíróságok típusai – rövid leírás

Igazságszolgáltatási rendszer alatt általában a jogállamiságért és jogbiztonságért felelős hatóságokat és szerveket szokás érteni. Az igazságszolgáltatási rendszer oszlopai a bíróságok, de ide sorolhatók a bűnmegelőzésért és nyomozásért felelős hatóságok is, köztük a következők:

[a rendőrség](#)

az [ügyészség és a Gazdasági Bűncselekmények Országos Hivatala](#)

az [Országos Igazságügyi Orvostani Bizottság](#)

a fogva tartással és próbára bocsátással foglalkozó szolgálat (*Kriminalvården*)

Az igazságszolgáltatási rendszerrel kapcsolatos feladatokat más hatóságok is elláthatnak, így például a [Végrehajtási Szolgálat](#).

A bírósági hierarchia

Svédországban két bírósági rendszer működik egymás mellett:

a **rendes bíróságok**, amelyek polgári és büntetőügyekben járnak el, valamint

az **általános közigazgatási bíróságok**, amelyek a közigazgatással kapcsolatos ügyekben járnak el.

A rendes bíróságok szervezetrendszere **háromszintű**: körzeti bíróságok, fellebbviteli bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság.

A közigazgatási bírászkodás rendszere szintén háromszintű: közigazgatási bíróságok, közigazgatási fellebbviteli bíróságok és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság. Dessutom finns det några specialdomstolar som avgör tvister inom olika specialområden.

A bíróságok igazgatása

A bíróságokkal kapcsolatos ügyekkel az [Igazságügyi Minisztérium](#) foglalkozik, beleértve az eljárási szabályokat és a bíróságok szervezetét is. Sem a kormánynak, sem más szervnek nincs azonban beleszólása abba, hogy a bíróságok az egyes ügyekben hogyan járnak el.

A [Bíróságok Országos Igazgatási Testülete](#) az állami bíróságok, az állami közigazgatási bíróságok, a bérleti és a haszonbérleti ügyekkel foglalkozó regionális döntőbírók és az [Országos Költségmentességi Hatóság](#) központi igazgatási szerve.

Utolsó frissítés: 06/11/2012

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Anglia és Wales

Ez a rész az angliai és a walesi bíróságokról nyújt rövid áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Az Egyesült Királyságon belül három joghatósági terület van: Anglia és Wales, Skócia, valamint Észak-Írország. Ezen az oldalon az Anglia és Wales joghatósága alá tartozó bíróságokkal foglalkozunk.

A bíróságok igazgatása

Az igazgatási jogkört Anglia és Wales számos bírósága tekintetében a Her Majesty's Courts and Tribunals Service ([a HMCTS – Ófelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírói Szolgálata](#)) gyakorolja. A HMCTS az [Igazságügyi Minisztérium](#), vagyis az angliai és walesi igazságszolgáltatási rendszerért felelős tárca egyik hivatala.

A bíróságok típusai és a bírósági hierarchia – rövid leírás

Angliában és Walesben a **büntetőügyeket** a békebíróságok (magistrates' courts), a Koronabíróság (Crown Court), a Felsőbíróság kollégiumai (divisional courts of the High Court) és a Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal) büntető kollégiuma tárgyalják.

Angliában és Walesben a **polgári ügyeket** a megyei bíróságok (county courts), a Felsőbíróság (High Court) és a Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal) polgári kollégiuma tárgyalják.

Az Egyesült Királyságban a végső fellebbviteli fórum büntető- és polgári ügyekben egyaránt az Egyesült Királyság új Legfelsőbb Bírósága (Supreme Court), skót büntetőügyekben azonban nem lehet a Legfelsőbb Bírósághoz fellebbezni.

Az angliai és a walesi bíróságokról részletesebb információk az angliai és a walesi rendes bíróságokat ismertető oldalon, valamint a [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#) (Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat) honlapján található. Az egyes angliai és walesi közigazgatási döntőbíróságokra és szakosított bíróságokra vonatkozó információk az angliai és walesi szakosított bíróságokat bemutató oldalon található.

Kapcsolódó linkek

[HMCTS](#), [Igazságügyi Minisztérium](#), [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Utolsó frissítés: 12/06/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Észak-Írország

Ez az oldal az észak-írországi bíróságokról ad áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Az Egyesült Királyság területe három joghatóságra oszlik: Anglia és Wales, Skócia, valamint Észak-Írország.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court)

2009-ben az **Egyesült Királyság új Legfelsőbb Bírósága** vette át a Lordok Háza Fellebbviteli Bizottságának (Appellate Committee) hatáskörét. Ez a bíróság vette át a királyi Államtanács Igazságügyi Bizottságára (Judicial Committee of the Privy Council) átruházott feladatokat is (amely bizottság a Nemzetközösség több független országában, az Egyesült Királyság tengerentúli területein és a brit koronagyarmatokon a legmagasabb fokú fellebbviteli bíróság).

A Legfelsőbb Bíróság az Egyesült Királyság **végső fellebbviteli fóruma** büntető- és polgári ügyekben egyaránt, jóllehet skót büntetőügyekben a Legfelsőbb Bírósághoz nem lehet fellebbezni. Ilyen ügyekben általában csak akkor engedélyezik a Legfelsőbb Bírósághoz történő fellebbezést, ha a köz számára jelentős jogkérdésről van szó.

Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal)

A Fellebbviteli Bíróság tárgyalja a Koronabíróság (Crown Court) büntetőügyekben hozott határozataival, illetve a Felsőbíróság (High Court) polgári ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezéseket.

A Felsőbíróság (High Court)

A Felsőbíróság polgári ügyekben, valamint másodfokon büntetőügyekben jár el, és jogosult magánszemélyek vagy szervezetek tevékenységének felülvizsgálatára, azok jogszerű és tisztességes eljárásának ellenőrzése érdekében. A Felsőbíróság általában olyan ügyekben jár el, amelyekben a keresetben foglalt követelés értéke meghaladja a 30 000 GBP-t. Egyes esetekben a 30 000 GBP-t meghaladó ügyeket a Felsőbíróság a megyei bíróság (county court) elé utalhatja, és viszont, a 30 000 GBP-nál kisebb értékű ügyeket a megyei bíróság is átteheti a Felsőbíróság elé.

A Felsőbíróság három kollégiumra tagolódik, amelyek a következők:

Családjogi Kollégium (Family Division)

A Családjogi Kollégium összetett, ellenkérelemmel érintett bontópereket, gyámsági, örökbefogadási ügyeket, családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyeket stb. tárgyal. Hatáskörébe tartoznak a békebíróságok (Magistrates' Court) és a megyei bíróságok házassági jogi ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezések, a mentális betegségben szenvedő személyeket érintő ügyek és az egyszerű hagyatéki ügyek.

Királynői Fellebbviteli Kollégium (Queen's Bench Division)

A Királynői Fellebbviteli Kollégium nagyobb és/vagy összetett kártérítési igényeket tárgyal. Korlátozott számban foglalkozik a békebíróságoktól vagy a Koronabíróságtól érkező fellebbezésekkel, működésük ellenőrzése céljából felülvizsgálja a szervezetek jogszerű tevékenységeit, továbbá sajtóperekben, becsületsértési és rágalmozási ügyekben jár el.

Kancelláriai Kollégium (Chancery Division)

A Kancelláriai Kollégium letéti ügyletekkel, vitatott végrendeletekkel, társaságok felszámolásával, csődeljárásokkal, jelzáloghitelekkel, jótékonyági szervezetekkel, vitatott jövedelmekkel (általában jövedelemadóval) stb. kapcsolatos ügyekkel foglalkozik.

Koronabíróság (Crown Court)

A Koronabíróság a következőkkel foglalkozik:

súlyosabb bűncselekmények, amelyeket bíró és esküdtszék tárgyal;

a békebíróságok általi elítélések, amelyeket követően az ügyek a büntetés kiszabása céljából a Koronabíróság elé kerülnek.

A Koronabíróság súlyosabb szabadságvesztés-büntetést és bírságot szab ki, mint a békebíróság.

Megeyi bíróságok (County Courts)

A megyei bíróságok polgári ügyeket tárgyalnak, bíró vagy körzeti bíró (district judge) előtt. A megyei bíróságok előtti ügyek értéke általában 30 000 GBP alatti (illetve 45 000 GBP alatti méltányosság alapján elbírált ügyekben). A magasabb értékű ügyeket a Felsőbíróság tárgyalja (lásd fentebb). Értéküktől függetlenül megyei bíróság előtt kell megindítani a szabályozott hitelmegállapodásokkal kapcsolatos kereseteket.

A megyei bíróságok által tárgyalta ügyek például:

a bérbeadó és a bérlő közötti viták: például birtok (birtokvisszaszerzés), bérletdíj-hátralék, javítások;

fogyasztóvédelmi ügyek: például hibás áruk vagy hiányos szolgáltatások;

személyi sérüléssel kapcsolatos keresetek (gondatlanságból eredő sérülések): például közlekedési balesetek, az útburkolati lyukakba eséses balesetek, munkahelyi balesetek;

ellenkérelemmel nem érintett bontóperek, de csak néhány megyei bíróságon;

faji és nemi alapon történő megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyek;

adósságproblémák: például hitelezők kifizetés iránti igénye;

munkaügyi problémák: például esedékes bér vagy végkielégítés;

a békebíróságoktól érkező fellebbezések, amelyeket bíró tárgyal (és legalább két laikus bíró, ha az alperes fiatalkorú);

Kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyek

A megyei bíróságok kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyeket is tárgyalnak. Általában kis értékű követelésnek minősül a legfeljebb 3000 GBP értékű követelés.

Békebíróságok (Magistrate's Court)

A békebíróságok büntetőügyekkel és egyes polgári ügyekkel foglalkoznak. Az ügyeket körzeti (békebírósági) bíró tárgyalja.

Büntetőügyek a békebíróság előtt

A békebíróságok olyan bűncselekményeket tárgyalnak, ahol a vádlott esküdtszék előtti tárgyalásra nem jogosult. Ezek az úgynevezett kisebb bűncselekmények. A kisebb bűncselekmények esetén a maximálisan kiszabható büntetés hathónapos szabadságvesztés-büntetés és/vagy 5 000 GBP-ig terjedő bírság.

A békebíróságok olyan bűncselekményeket is tárgyalnak, ahol a vádlott választhatná az esküdtszék előtti tárgyalást, de úgy dönt, hogy ügyét a békebíróság tárgyalja. Ha a vádlott az esküdtszék előtti tárgyalást választja, az ügyet átteszik a Koronabírósághoz.

Fiatalkorúak bírósága (Youth Court)

A fiatalkorúak bírósága 10–17 éves fiatalok bűnelkövetőkkel foglalkozik. A fiatalkorúak bírósága a békebíróság részét képezi, az ügyeket körzeti (békebírósági) bíró tárgyalja, valamint két szakképzett laikus bíró. Amennyiben a fiatalok olyan, nagyon súlyos bűncselekménnyel vádolják, amelynek esetében a felnőttekre kiszabható büntetés 14 évi vagy azt meghaladó szabadságvesztés-büntetés, a fiatalkorúak bírósága átadhatja őt a Koronabíróságnak. Polgári ügyek a békebíróság előtt

A békebíróságok csak korlátozott számú, a következő típusú polgári ügyekkel foglalkoznak:

egyes polgári jogi tartozások: például jövedelemadó-hátralékok, társadalombiztosítási járulékok, héa-hátralékok, kamatlábak;

engedélyek: például sörzök és klubok engedélyeinek megadása, megújítása vagy visszavonása;

egyes házassági jogi problémák: például tartás vagy házastárs kitiltása a közös otthonból;

gyermekjólét: például helyi hatóság általi gondozásba vétellel vagy felügyelettel kapcsolatos végzések, örökbefogadási eljárások és a gyermek lakóhelyének kijelölésével kapcsolatos végzések.

Halottkémi bíróságok (Coroners' Courts)

A hirtelen, erőszakos vagy természetellenes halálesetek körülményeit vizsgálják ki.

A bírósági hierarchia

További részletek és az észak-írországi bírósági struktúra szervezeti ábrája az [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) honlapján található.

A bíróságok igazgatása

A bíróságok igazgatásáért az Észak-Írország joghatósága szerinti területen az [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) felelős.

Ez azt jelenti, hogy a Szolgálat:

igazgatási segítséget nyújt az észak-írországi bíróságok és bírák számára;

végrehajtja a polgári bíróságok ítéleteit az Ítélet-végrehajtó Hivatal (Enforcement of Judgements Office) által nyújtott, központosított végrehajtó szolgálat révén;

igazgatási segítséget nyújt a különböző törvényszékek számára.

Kapcsolódó linkek

[Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 28/08/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

A tagállamok igazságszolgáltatási rendszere - Skócia

Ez a rész a skóciai bíróságokról nyújt áttekintést.

Az igazságszolgáltatás szervezete – bírósági rendszerek

Az Egyesült Királyságon belül három joghatósági terület van: Anglia és Wales, Skócia, valamint Észak-Írország.

A bíróságok igazgatása

Skóciában a [Skót Bírósági Szolgálat](#) (Scottish Court Service) felelős a bíróságok igazgatásáért. A Skót Bírósági Szolgálat független jogi személy, elnöke a Lord President, Skócia legfelsőbb bírója.

A bíróságok típusai és a bírósági hierarchia – a főbb bíróságok rövid bemutatása

A skóciai bíróságok szervezete a következőképpen épül fel:

A büntetőbíróságok előtti eljárás lehet „esküdtszéki eljárás” (ezt a legsúlyosabb esetekben alkalmazzák, amikor is az ügyet esküdtszék előtt tárgyalják) vagy „egyszerűsített eljárás” (ezt kevésbé súlyos esetekben alkalmazzák, ilyenkor az ügyet egyesbíró tárgyalja).

A **Legfelsőbb Büntetőbíróság** (High Court of Justiciary) vezetője a vezető főbíró (Lord Justice General), aki egyúttal a bíróság elnöke (Lord President) is. Ez az ország legfelsőbb szintű büntetőbírósága, amely a legsúlyosabb – pl. emberöléssel vagy nemi erőszakkal kapcsolatos – ügyekben jár el. A bíróság egyúttal büntetőügyekben a végső fellebbviteli fórum.

A legtöbb büntetőügyben (esküdtszéki és egyszerűsített ügyekben egyaránt) a **rendőrbíróság** (Sheriff Court), a kevésbé súlyos egyszerűsített ügyekben pedig a **békebíróság** (Justice of the Peace Court) jár el. Ez utóbbi békebírákból áll (akik jogvégezett tanácsadóval együtt eljáró laikus bírák, vagy jogvégezett, fizetett békebírák).

A polgári bíróságok számos jogvitában eljárnak, ideértve a követelésbehajtást, a családjogi pereket és a kereskedelmi ügyeket. Skóciában a polgári ügyekben eljáró legfelsőbb szintű bíróság a **Legfelsőbb Polgári Bíróság** (Court of Session). A Legfelsőbb Polgári Bíróság egyrészt a Külsőházból (Outer House) áll, amely a fellebbviteli szakaszt megelőzően jár el az ügyekben, másrészt pedig a Belsőházból (Inner House), amely elsősorban fellebbezésekkel foglalkozik. Vezető bírója az elnök (Lord President).

Jogkérdésben az Egyesült Királyság új Legfelsőbb Bíróságához (Supreme Court) lehet fellebbezést benyújtani.

A rendőrbíróságok a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt felmerülő ügyekhez hasonló ügyekkel foglalkoznak, emellett pedig egyszerűsített eljárást is lefolytathatnak jogi képviselőt nem igénylő olyan ügyekben, ahol a pertárgy értéke nem haladja meg az 5 000 GBP összeget.

A Skóciai bíróságokra vonatkozó részletes tájékoztatás a [Skót Bírósági Szolgálat](#) weboldalán található.

Kapcsolódó linkek

 [Skót Bírósági Szolgálat](#), [Skót kormány](#)

Utolsó frissítés: 18/05/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.